

Bruxelles, 26 noiembrie 2018
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2018/0224(COD)**

**14501/1/18
REV 1**

**RECH 499
COMPET 799
IND 359
MI 863
EDUC 436
TELECOM 421
ENER 393
ENV 786
REGIO 129
AGRI 569
TRANS 563
SAN 413
CADREFIN 370
CODEC 2060
IA 386**

NOTĂ

Sursă:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea I)
Destinatar:	Consiliul
Nr. doc. ant.:	14279/1/18 RECH 488 COMPET 776 IND 346 MI 838 EDUC 424 TELECOM 403 ENER 378 ENV 761 REGIO 121 AGRI 554 TRANS 544 SAN 398 CADREFIN 356 CODEC 2002 IA 381 REV 1
Nr. doc. Csie:	9865/18 RECH 272 COMPET 421 IND 153 MI 436 EDUC 245 TELECOM 170 ENER 224 ENV 413 REGIO 38 AGRI 271 TRANS 248 SAN 181 CADREFIN 79 CODEC 998 IA 189 + ADD 1-6
Subiect:	Pachetul Orizont Europa: programul-cadru pentru cercetare și inovare pentru perioada 2021-2027 – Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare – <i>Abordare generală parțială</i>

I. INTRODUCERE

1. La 7 iunie 2018, Comisia a prezentat, în temeiul articolelor 173, 182, 183 și 188 din TFUE, propunerea sa de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare (2021-2027).
2. Propunerea respectivă reunește două acte juridice existente (Programul-cadru și Normele de participare și de diseminare) într-un singur act juridic.
3. Pentru perioada 2021-2027 este prevăzut un pachet financiar de 94,1 miliarde EUR (în prețuri curente) în vederea punerii în aplicare a programului-cadru. În plus, Comisia propune să contribuie cu încă 3,5 miliarde EUR din Fondul InvestEU pentru programul Orizont Europa, la care se adaugă cele 2,4 miliarde EUR pentru programul de cercetare și formare al Euratom, rezultând astfel un buget total de 100 de miliarde EUR (88,7 miliarde EUR în prețuri pentru 2018) pentru proiecte în domeniul științei, cercetării și inovării. Pachetul pentru Fondul european de apărare este de 13 miliarde EUR.
4. Se urmărește instituirea unui program în domeniul C&I care să se deruleze în sinergie cu alte programe, cum ar fi Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Programul Europa digitală, Mecanismul pentru interconectarea Europei și politica agricolă comună, fapt care ar trebui să permită urmărirea unor obiective comune.
5. Întrucât programul Orizont Europa este legat de cadrul financiar multianual (CFM), toate dispozițiile cu implicații bugetare sunt încadrate între paranteze pătrate (nu fac parte din abordarea generală parțială). Sinergiile legate de finanțarea din diverse fonduri figurează, de asemenea, între paranteze. Mai multe dispoziții din diverse articole sau anexe¹ sunt așadar excluse din abordarea generală parțială.

¹ Articolele 8, 9, 11, 18 și 23 și anexa IV.

6. Același lucru este valabil și pentru obiectivele și liniile generale de activitate ale Fondului european de apărare² și în ceea ce privește dispozițiile referitoare la țările terțe asociate programului Orizont Europa³, care au un caracter orizontal și depind de progresele înregistrate în alte dosare.
7. În plus, dispozițiile cu privire la Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) din anexa 1a figurează între paranteze, sub rezerva unor negocieri ulterioare la nivel tehnic.
8. Parlamentul European l-a numit pe deputatul Dan NICA (S&D) în calitate de raportor cu privire la programul-cadru⁴. Raportul a fost supus votului Comisiei pentru industrie, cercetare și energie din cadrul Parlamentului European la 21 noiembrie 2018. Comitetul Economic și Social European și-a adoptat avizul la 17 octombrie 2018⁵, iar Comitetul Regiunilor și-a dat avizul în cadrul sesiunii sale plenare din 8-10 octombrie⁶.

II. LUCRĂRILE DIN CADRUL CONSILIULUI

9. În iunie 2018, președinția bulgară a lansat dezbaterile în cadrul Grupului de lucru pentru cercetare. În lunile iunie și iulie, grupul de lucru a desfășurat un schimb de opinii cu privire la principalele elemente constitutive („pachete”) ale celor două propuneri Orizont Europa, astfel cum au fost înaintate de președinția austriacă. În plus, Președinția a colectat observații scrise atât generale, cât și specifice din partea delegațiilor.
10. În cursul procesului menționat mai sus, Grupul de lucru pentru cercetare a examinat, de asemenea, evaluarea de impact a Comisiei. În concluzie, delegațiile au recunoscut faptul că evaluarea de impact a Comisiei nu prezintă omisiuni majore sau erori de fapt. În consecință, grupul de lucru a continuat examinarea propunerilor⁷.

² Articolul 5.

³ Articolele 12, 18 și 19.

⁴ Pentru programul specific a fost numit raportor deputatul Christian EHLER (Partidul Popular European), iar raportul a fost supus votului Comisiei pentru industrie, cercetare și energie la 21 noiembrie 2018.

⁵ 13758/18 (avizul se referă atât la programul-cadru, cât și la programul specific).

⁶ 13759/18 (avizul se referă atât la programul-cadru, cât și la programul specific).

⁷ Doc. 13566/18.

11. Pe baza materialelor colectate în cursul lunilor anterioare de dezbateri, Președinția a prezentat în cadrul reuniunii grupului de lucru din 3 septembrie 2018 un prim text de compromis. De la începutul lunii septembrie, grupul de lucru examinează intensiv textele de compromis ale Președinției actualizate în permanență.
12. Cel mai recent text de compromis al Președinției a fost examinat la nivelul Grupului de lucru pentru cercetare la 15 noiembrie 2018. Pe baza discuțiilor, Președinția a introdus modificări suplimentare în text în vederea pregătirii textului de compromis pentru Coreper.
13. La 21 noiembrie 2018, Coreperul a discutat principalele chestiuni nesoluționate prezentate în textul de compromis al Președinției. A existat un sprijin larg cu privire la măsurile pentru extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare (pachetul „Să facem Europa să avanseze”). Unele delegații (HU, LT, PL, SK) și-au exprimat, cu toate acestea, îngrijorarea, din mai multe motive. Președinția a concluzionat că acest pachet va rămâne inclus în textul din anexă și că nu par să fie necesare discuții suplimentare.
14. Două schimbări propuse de către delegația franceză s-au bucurat de un sprijin larg în cadrul Coreperului și au fost introduse în textul din anexă. Modificările din anexă față de textul de compromis al Președinției transmis Coreperului⁸ sunt cuprinse în următoarele părți ale textului:
 - Articolul 7 alineatul (2)
 - Articolul 26 alineatele (1) și (2)
15. În urma discuției, Coreperul a decis să înainteze textul din anexă Consiliului (Competitivitate) pentru reuniunea sa din 29-30 noiembrie 2018, cu principalele aspecte nesoluționate, astfel cum sunt indicate mai jos, în partea a III-a.
16. Modificările menționate mai sus sunt, de asemenea, marcate în anexă **prin caractere aldine subliniate** pentru textul nou și prin [...] pentru textul eliminat.

⁸ 14279/1/2018 REV1.

17. Malta a prezentat o declarație privind cercetarea în domeniul celulelor stem embrionare umane, care va fi anexată la procesul-verbal al Consiliului. Comisia și-a anunțat intenția de a prezenta o declarație cu privire la aceeași chestiune în momentul adoptării finale a actului juridic, ca și în cazul actualului program-cadru (Declarația 2013/C 373/02). Polonia a anunțat, de asemenea, că va prezenta o declarație cu privire la articolele 14 și 15.

III. PRINCIPALELE CHESTIUNI NESOLUȚIONATE

19. Structura globală a programului: Majoritatea delegațiilor salută divizarea clusterului „O societate sigură și favorabilă incluziunii” într-un cluster privind „Cultura și societatea favorabilă incluziunii” și un cluster privind „Securitatea civilă pentru societate” în cadrul pilonului II. Divizarea altor clusterelor s-a dovedit a fi mai controversată: deși unele delegații și-au exprimat scepticismul cu privire la divizarea clusterelor și/sau orice nouă divizare (EE, EL, FI, IE, SE), există un sprijin larg pentru crearea unui cluster separat privind mobilitatea, care se reflectă în textul actual.
20. Mai multe delegații ar continua să sprijine un cluster separat privind spațiul: CZ, ES, FR, IT, LU, PL, PT. Unele dintre acestea au solicitat cel puțin o linie bugetară separată și un comitet al programului separat pentru activitățile spațiale. Președinția propune consolidarea tuturor activităților legate de spațiu în cadrul unui singur cluster („Dezvoltarea digitală, industria și spațiul”).
21. În cadrul pilonului I, „Excelență științifică”, delegațiile au salutat continuarea instrumentelor deja instituite în temeiul actualului program-cadru. În urma discuțiilor la nivel tehnic, Președinția a introdus un domeniu de intervenție care include sprijin pentru revenirea cercetătorilor în țara lor de origine după activități desfășurate fie în interiorul Uniunii, fie în afara acesteia. Unele delegații (BE, DE, DK, FI, FR, IE, NL, SE) și Comisia au pus sub semnul întrebării valoarea adăugată europeană a furnizării de finanțare prin intermediul programului-cadru pentru revenirea cercetătorilor prezenți în interiorul Uniunii. Alte delegații (CZ, EE, EL, ES, HR, IT, MT, LT, LV, PT, SI și SK) au salutat ideea; două dintre delegații (CY și UK) și-au manifestat deschiderea pentru aceasta, subliniind că este necesară o finisare suplimentară a dispozițiilor și că trebuie să fie luate în considerare posibilele efecte asupra bugetului.

Consiliul european pentru inovare (CEI), o structură nouă din cadrul propunerii Orizont Europa, a făcut obiectul unor ample deliberări la nivel tehnic. Mai multe delegații au solicitat ca în cadrul instrumentului său, Accelerator, CEI să nu acorde numai finanțare mixtă, ci și sprijin exclusiv sub formă de grant și sprijin exclusiv sub formă de capitaluri proprii. Prin urmare, Președinția a introdus posibilitatea unui sprijin exclusiv sub formă de grant limitat. Rămâne sub semnul întrebării ponderea sprijinului exclusiv sub formă de grant. Unele delegații sprijină limitarea (DE, DK, EL, FR, LV, PL), în timp ce altele nu consideră că este necesară o plafonare a acestei măsuri (CZ, ES, FI, IE, IT, LT, MT, NL, SE, UK). O serie de alte delegații ar dori să limiteze sprijinul care decurge din instrumentul Accelerator al CEI la cazul IMM-urilor, excluzând întreprinderile cu capitalizare medie de mici dimensiuni (ES, HR, IE, IT, LT, MT, SI, SK). BG, FI și IT au exprimat preocupări generale cu privire la arhitectura CEI.

În plus, Președinția a eliminat posibilitatea depunerii directe de propuneri care decurg din programe naționale sau regionale pentru evaluarea exclusiv după criteriul nivelului de risc. Mai multe delegații au solicitat reintroducerea acestei dispoziții BE, DE, EL, FR, NL.

22. O serie de părți ale programului Orizont Europa pot fi puse în aplicare prin parteneriate europene. Regulamentul prevede trei forme de parteneriate europene: programate în comun, cofinanțate și instituționalizate. Pe parcursul negocierilor, delegațiile au subliniat că doresc să fie implicate în mod activ în dezvoltarea și punerea în aplicare a parteneriatelor dintr-un stadiu incipient și că acestea ar trebui să fie deschise participării provenite din întreaga Europă. Deși se intenționează ca stabilirea domeniilor unor posibile parteneriate în cadrul programului specific să se facă într-o etapă ulterioară, criteriile pentru selecție, punere în aplicare, monitorizare și evaluare sunt stabilite în anexa III din textul prezentat în anexă. Președinția a adăugat o dispoziție la articolul 8 alineatul (2) litera (a) care limitează cota deținută de parteneriatele europene în cadrul bugetului programului Orizont Europa la un anumit procent (așa-numita „plafonare”). Mai multe delegații și-au exprimat deschiderea pentru această idee sau au sprijinit-o în mod explicit (BE, BG, CY, DE, EE, EL, HR, HU, LT, LV, MT, PL, PT, SI, SK). Un grup de delegații (DK, FI, FR, IT, NL, SE) și-a exprimat îngrijorarea cu privire la o limitare a parteneriatelor. Delegațiile din ambele grupuri au subliniat faptul că ar fi necesară o discuție bazată pe dovezi concrete înainte de luarea unei decizii finale cu privire la acest subiect. Președinția menține ideea plafonării la articolul 8, dar a decis să nu propună o cifră concretă. Procentul a fost plasat între paranteze și va fi discutat abia într-o etapă ulterioară a negocierilor, eventual ținându-se seama de lucrările viitoare din contextul negocierilor privind CFM.
23. DK⁹ și UK au formulat rezerve de examinare parlamentară.
24. Comisia își rezervă poziția față de întregul text al propunerii de compromis. Rezerva sa se referă în principal la includerea Fondului european de apărare, la modificările structurii generale din cadrul pilonului II (integrarea EIT în regulament în locul programului specific, divizarea clusterelor), la eventuala plafonare a parteneriatelor europene și la modificările pentru CEI.

IV. CONCLUZIE

25. Pe baza celor de mai sus, Consiliul este invitat să aprobe propunerea de compromis care a fost prezentată de președinția austriacă și care figurează în anexa la prezenta notă și să adopte o abordare generală parțială în cadrul reuniunii sale din 29-30 noiembrie 2018.

⁹ Între timp, DK și-a ridicat rezerva de examinare parlamentară.

**PROPUNERE DE REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL
CONSILIULUI DE INSTITUIRE A PROGRAMULUI-CADRU PENTRU CERCETARE ȘI
INOVARE ORIZONT EUROPA ȘI DE STABILIRE A NORMELOR SALE DE
PARTICIPARE ȘI DE DISEMINARE**

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

- (1) Prezentul regulament instituie programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa („programul”) și normele de participare și de diseminare pentru acțiunile indirecte în cadrul programului.
- (2) El prevede obiectivele programului, bugetul pentru perioada 2021-2027, formele de finanțare din partea Uniunii și normele pentru furnizarea finanțării.
- (3) Programul este pus în aplicare:
 - (a) prin programul specific instituit prin Decizia .../.../UE¹⁰;
 - (aa) printr-o contribuție financiară pentru EIT, înființat prin Regulamentul (CE) nr. 294/2008;
 - (b) programul specific privind cercetarea în domeniul apărării instituit prin Regulamentul .../.../UE al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului european de apărare.

¹⁰

- (4) Termenii „Orizont Europa”, „programul” și „programul specific” utilizați în prezentul regulament se referă la chestiuni relevante numai pentru programul specific menționat la alineatul (3) litera (a), cu excepția cazului în care se prevede altfel în mod explicit.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament se aplică următoarele definiții:

1. „infrastructuri de cercetare” înseamnă instalații care oferă resurse și servicii comunităților de cercetare pentru a desfășura activități de cercetare și pentru a stimula inovarea în domeniile lor. Această definiție include resursele umane asociate și acoperă principalele echipamente sau seturi de instrumente; instalații legate de cunoștințe cum ar fi colecțiile, arhivele sau infrastructurile de date științifice; sisteme informatice, rețele de comunicare, precum și orice altă infrastructură, având un caracter unic și deschis pentru utilizatorii externi, care este esențială pentru obținerea excelenței în cercetare și inovare. Atunci când este cazul, acestea pot fi utilizate și în alte scopuri decât cele de cercetare, de exemplu pentru educație sau servicii publice, și pot fi „amplasate într-un singur loc”, „virtuale” sau „distribuite”;
2. „strategie de specializare inteligentă” are același înțeles ca și strategia de specializare inteligentă definită în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹¹ și îndeplinește condițiile favorizante stabilite în Regulamentul (UE) XX [Regulamentul privind dispozițiile comune];

¹¹ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

3. „parteneriat european” înseamnă o inițiativă în cadrul căreia Uniunea, în urma unor pregătiri cu implicarea timpurie a statelor membre și/sau a statelor asociate, împreună cu parteneri privați și/sau publici (cum ar fi industria, organizații de cercetare, organisme cu misiune de serviciu public la nivel local, regional, național sau internațional sau organizații ale societății civile, inclusiv fundații), se angajează să sprijine în comun elaborarea și punerea în aplicare a unui program de activități de cercetare și inovare, incluzând activități legate de comercializare și de utilizarea rezultatelor pentru reglementări sau politici;
4. „acces liber” înseamnă practica de a furniza utilizatorului final acces online la rezultatele cercetării generate de acțiunile finanțate în cadrul programului, în mod gratuit, în conformitate cu articolul 10 și articolul 35 alineatul (3) din prezentul regulament;
- 4a. „știința deschisă” înseamnă o nouă abordare a procesului științific, bazată pe lucrul în cooperare și pe noi modalități de a disemina cunoștințele, cu ajutorul tehnologiilor digitale și al noilor instrumente de colaborare;
5. „misiune” înseamnă un portofoliu de acțiuni între discipline și sectoare, menite
 - să realizeze, într-un interval de timp stabilit, un obiectiv măsurabil care nu ar putea fi obținut prin acțiuni individuale,
 - să aibă un impact asupra societății prin intermediul științei și tehnologiei și
 - să fie relevante pentru o gamă largă de cetățeni europeni;
6. „achiziție publică înainte de comercializare” înseamnă o achiziție publică de servicii de cercetare și dezvoltare care implică împărțirea riscurilor și beneficiilor în condițiile pieței și dezvoltarea competitivă în etape, existând o separare clară între serviciile de cercetare și de dezvoltare achiziționate și introducerea de produse finite la scară comercială;
7. „achiziție publică de soluții inovatoare” înseamnă o achiziție publică în cadrul căreia autoritatea contractantă acționează în calitate de client care lansează bunuri sau servicii inovatoare care nu sunt încă comercializate pe scară largă și pot include teste de conformitate;
8. „drepturi de acces” înseamnă drepturi de utilizare a rezultatelor sau a informațiilor preexistente;

9. „informații preexistente” înseamnă orice date, know-how sau informații, indiferent de natura sau forma acestora, tangibile sau intangibile, inclusiv orice drept, cum ar fi dreptul de proprietate intelectuală, care este deținut de beneficiari înainte de aderarea acestora la acțiune și identificat de beneficiari în scris, după cum este necesar pentru punerea în aplicare a acțiunii sau pentru exploatarea rezultatelor acesteia;
10. „diseminare” înseamnă comunicarea publică a rezultatelor prin mijloace adecvate (în afară de diseminarea care rezultă din protejarea sau exploatarea rezultatelor), inclusiv prin publicații științifice în orice mediu de informare;
11. „exploatare” înseamnă utilizarea rezultatelor în alte activități de cercetare și inovare decât cele acoperite de acțiunea vizată sau pentru elaborarea, crearea, producerea și comercializarea unui produs sau proces ori pentru crearea și furnizarea unui serviciu sau în activități de standardizare;
12. „condiții echitabile și rezonabile” înseamnă condiții corespunzătoare, inclusiv eventualii termeni financiari sau eventualele condiții de scutire de redevențe, având în vedere circumstanțele specifice ale cererii de acces, de exemplu valoarea reală sau potențială a rezultatelor sau a informațiilor preexistente la care se solicită acces și/sau sfera de aplicare, durata sau alte caracteristici ale exploatării prevăzute;
13. „organism de finanțare” înseamnă un organism sau o organizație, alta decât Comisia, menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar, care a primit sarcini de execuție bugetară în cadrul programului din partea Comisiei;
14. „organizație internațională de cercetare europeană” înseamnă o organizație internațională ai cărei membri sunt în majoritate state membre sau țări asociate și al cărei obiectiv principal este promovarea cooperării științifice și tehnologice în Europa;
15. „entitate juridică” înseamnă orice persoană fizică sau persoană juridică constituită și recunoscută ca atare în temeiul legislației naționale, al legislației Uniunii sau al legislației internaționale, care are personalitate juridică și care poate, acționând în nume propriu, să exercite drepturi și să fie supusă unor obligații, sau o entitate fără personalitate juridică, în conformitate cu articolul 197 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul financiar;

16. „entitate juridică non-profit” înseamnă o entitate juridică care, prin forma sa juridică, nu are scop lucrativ sau care are o obligație juridică sau statutară de a nu distribui profituri acționarilor sau membrilor săi individuali;
- 16a. „IMM” înseamnă o microîntreprindere, precum și o întreprindere mică și mijlocie, astfel cum sunt definite în Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei¹²;
17. „întreprindere cu capitalizare medie de mici dimensiuni” înseamnă entitatea care are până la 499 de angajați și care nu este IMM;
- 17a. „întreprindere nou-înființată” înseamnă organizarea temporară în etapa inițială a ciclului de viață al unei întreprinderi, creatoare de inovare concepută în vederea căutării unui model de afaceri repetabil și cu perspective de dezvoltare;
18. „rezultate” înseamnă orice efect tangibil sau intangibil al acțiunii, precum date, know-how sau informații, indiferent de forma sau natura acestora, indiferent dacă pot sau nu să fie protejate, precum și orice drept care le însoțește, inclusiv dreptul de proprietate intelectuală;
- 18a. „rezultatele cercetării” înseamnă rezultatele la care poate fi acordat accesul online sub formă de publicații științifice, date sau alte rezultate și procese obținute pe cale tehnică, cum ar fi programe informatice, algoritmi, protocoale și agende electronice;
19. „marcă de excelență” înseamnă o etichetă certificată care arată că o propunere prezentată ca urmare a unei cereri de propuneri a depășit toate pragurile de evaluare stabilite în programul de lucru, dar nu a putut fi finanțată din cauza lipsei resurselor bugetare disponibile pentru cererea de propuneri respectivă în cadrul programului de lucru;
20. „program de lucru” înseamnă documentul adoptat de Comisie pentru punerea în aplicare a programului specific¹³ în conformitate cu articolul 12 din acesta sau un document cu un conținut și o structură echivalente adoptat de un organism de finanțare;

¹²

¹³ JO

21. „avans rambursabil” înseamnă partea dintr-o finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa sau al CEI care corespunde unui împrumut în temeiul titlului X din Regulamentul financiar, dar care este acordată direct de Uniune fără scop lucrativ pentru a acoperi costurile activităților corespunzătoare unei acțiuni de inovare și care trebuie să fie rambursată de către beneficiar Uniunii în condițiile prevăzute în contract;
22. „contract” înseamnă acordul încheiat de Comisie sau de un organism de finanțare cu o entitate juridică care pune în aplicare o acțiune de inovare și de introducere pe piață și care beneficiază de finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa sau al CEI;
23. „informații clasificate” înseamnă informații UE clasificate astfel cum sunt definite la articolul 3 din Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei, precum și informații clasificate ale statelor membre, informații clasificate ale țărilor terțe cu care Uniunea a încheiat un acord de securitate și informații clasificate ale organizațiilor internaționale cu care Uniunea a încheiat un acord de securitate;
24. „operațiuni de finanțare mixtă” înseamnă acțiuni sprijinite de la bugetul UE, inclusiv în cadrul mecanismelor de finanțare mixtă în temeiul articolului 2 alineatul (6) din Regulamentul financiar, care combină forme nerambursabile de sprijin și/sau instrumente financiare de la bugetul UE cu forme rambursabile de sprijin din partea unor instituții de dezvoltare sau a altor instituții de finanțe publice, precum și din partea unor instituții financiare și a unor investitori comerciali;
25. „finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa sau al CEI” înseamnă un singur sprijin financiar pentru o acțiune de inovare și de introducere pe piață, constând într-o combinație specifică alcătuită dintr-un grant sau un avans rambursabil și o investiție în capitaluri proprii;
27. „achiziție” înseamnă o achiziție, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 49 din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 [Regulamentul financiar];
28. „entitate afiliată” înseamnă orice entitate juridică, astfel cum este definită la articolul 187 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 [Regulamentul financiar];

30. „ecosistem de inovare” înseamnă un ecosistem care reunește actori sau entități la nivelul UE al căror obiectiv funcțional este de a permite dezvoltarea tehnologică și inovarea. Acestea includ relațiile dintre resursele materiale (cum ar fi fondurile, echipamentele și facilitățile), entitățile instituționale (cum ar fi instituțiile de învățământ superior și serviciile de asistență, OCT-urile, întreprinderile, investitorii de capital de risc și intermediarii financiari) și entitățile responsabile cu elaborarea de politici și cu finanțarea la nivel național, regional și local;
31. „stat membru cu performanțe scăzute în domeniul C&I” înseamnă un stat membru care, în conformitate cu partea a 4-a, „Extinderea participării și schimbul de excelență”, este eligibil să depună o propunere în calitate de coordonator.

Articolul 3

Obiectivele programului

- (1) Obiectivul general al programului este ca investițiile Uniunii în cercetare și inovare să genereze un impact științific, tehnologic, economic și societal care să permită consolidarea bazelor științifice și tehnologice ale Uniunii și stimularea competitivității sale în toate statele membre, inclusiv în industrie, îndeplinirea priorităților strategice ale Uniunii, contribuția la abordarea provocărilor globale, inclusiv obiectivele de dezvoltare durabilă prin aplicarea principiilor Agendei 2030 și ale Acordului de la Paris, precum și consolidarea Spațiului european de cercetare. Programul urmărește, astfel, să maximizeze valoarea adăugată europeană, concentrându-se asupra obiectivelor și activităților care nu pot fi realizate efectiv numai prin acțiunea individuală a statelor membre, ci în cooperare.
- (2) Programul are următoarele obiective specifice:
- (a) să promoveze excelența științifică, să sprijine crearea și difuzarea cunoștințelor fundamentale și aplicate noi de înaltă calitate, competențele, formarea și mobilitatea cercetătorilor, să atragă talente la toate nivelurile și să contribuie la angajamentul deplin al rezervei de talente a Uniunii în acțiunile sprijinite în cadrul acestui program;

- (b) să genereze cunoștințe, să consolideze impactul cercetării și inovării în ceea ce privește elaborarea, sprijinirea și punerea în aplicare a politicilor Uniunii și să sprijine utilizarea soluțiilor inovatoare în industrie, în special în cadrul IMM-urilor și în societate pentru a aborda provocările globale, printre care obiectivele de dezvoltare durabilă;
- (c) să încurajeze toate formele de inovare, să faciliteze dezvoltarea tehnologică, activitățile demonstrative și transferul de cunoștințe și să consolideze implementarea unor soluții inovatoare;
- (d) să optimizeze realizarea obiectivelor programului privind consolidarea Spațiului european de cercetare, să promoveze participarea pe bază de excelență a tuturor statelor membre în cadrul programului Orizont Europa și să faciliteze legături de colaborare în domeniul cercetării și al inovării europene.

Articolul 4

Structura programului

- (1) Programul este alcătuit din următoarele părți care contribuie la obiectivele generale și specifice prevăzute la articolul 3:
 - 1. Pilonul I, „Excelență științifică”, cu următoarele componente:
 - (a) Consiliul European pentru Cercetare (CEC);
 - (b) acțiunile Marie Skłodowska-Curie (MSCA);
 - (c) infrastructurile de cercetare.
 - 2. Pilonul II, „Provocări globale și competitivitate industrială europeană”, cu următoarele componente, ținând seama că științele sociale și umaniste (SSU) joacă un rol important în toate clusterelor:
 - (a) clusterul „Sănătate”;
 - (b) clusterul „Cultura și societatea favorabilă incluziunii”;

- (c) clusterul „Securitatea civilă pentru societate”;
- (d) clusterul „Dezvoltarea digitală, industria și spațiul”;
- (e) clusterul „Climă și energie”;
- (ee) clusterul „Mobilitate”;
- (f) clusterul „Bioeconomie, alimente, resurse naturale și mediu”;
- (g) acțiunile nenucleare directe ale Centrului comun de cercetare (JRC).

3. Pilonul III, „O Europă inovatoare”, cu următoarele componente:

- (a) Consiliul european pentru inovare (CEI);
- (b) ecosistemele europene de inovare;
- (c) Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT), instituit prin Regulamentul (CE) nr. 294/2008.

4. Partea intitulată „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare”, cu următoarele componente:

- (a) extinderea participării și partajarea excelenței;
- (b) reformarea și consolidarea sistemului european de cercetare și inovare.

(2) Liniile generale ale activităților sunt stabilite în anexa I.

Articolul 5

Activități cu aplicații în domeniul apărării

- (1) Activitățile care urmează să fie desfășurate în cadrul programului specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (b) și care sunt prevăzute în Regulamentul de instituire a Fondului european de apărare sunt axate exclusiv pe aplicații în domeniul apărării, cu obiectivul prevăzut la alineatul (3) din prezentul articol.
- (2) Prezentul regulament nu se aplică programului specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (b), cu excepția prezentului articol, a articolului 1 și a articolului 9 alineatul (1).
- (3) În ceea ce privește programul specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (b), programul are următoarele obiective și linii generale ale activităților:
 - [(a) activități menite să stimuleze competitivitatea la nivel mondial, eficiența și capacitatea de inovare ale bazei sectorului european al apărării și ale bazei tehnologice și industriale;
 - (b) activități care urmăresc să favorizeze o exploatare mai bună a potențialului industrial al inovării, cercetării și dezvoltării tehnologice, în fiecare etapă a ciclului de viață industrială, pentru aplicații în domeniul apărării, contribuind, astfel, la autonomia strategică a Uniunii.]

Articolul 6

Punerea în aplicare și forme de finanțare din partea UE

- (1) Programul este pus în aplicare prin gestiune directă în conformitate cu Regulamentul financiar sau prin gestiune indirectă cu organismele de finanțare menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar.
- (2) Programul poate furniza finanțare pentru acțiunile indirecte în oricare dintre formele prevăzute de Regulamentul financiar, în special granturi, ca principala formă de sprijin din cadrul programului. Acesta poate oferi, de asemenea, finanțare prin premii, achiziții și instrumente financiare în cadrul operațiunilor de finanțare mixtă și de sprijin sub formă de capitaluri proprii desfășurate prin Acceleratorul CEI.

- (3) Normele de participare și de diseminare stabilite în prezentul regulament se aplică acțiunilor indirecte.
- (4) Principalele tipuri de acțiuni care urmează să fie folosite în cadrul programului sunt stabilite și definite în anexa II. Toate formele de finanțare sunt folosite într-un mod flexibil în cadrul tuturor obiectivelor programului, utilizarea lor fiind determinată pe baza nevoilor și a caracteristicilor obiectivelor specifice.
- (5) Programul sprijină, de asemenea, acțiunile directe întreprinse de JRC. În cazul în care aceste acțiuni contribuie la inițiativele stabilite în temeiul articolului 185 sau al articolului 187 din TFUE, această contribuție nu este considerată ca făcând parte din contribuția financiară alocată inițiativelor menționate.
- (6) Punerea în aplicare a programului specific¹⁴ și a EIT¹⁵
- (a) este facilitată de o planificare multianuală transparentă și strategică a activităților de cercetare și inovare, astfel cum se prevede în programul specific, în special în ceea ce privește pilonul „Provocări globale și competitivitate industrială europeană”, planificare care implică îndeaproape statele membre și ia în considerare punctele de vedere ale părților interesate și, dacă este cazul, ale cetățenilor cu privire la prioritățile și tipurile de acțiuni adecvate și la modalitățile de punere în aplicare de utilizat;
 - (b) reflectă cooperarea internațională, prin extinderea legăturilor de colaborare în domeniul C&I în întreaga Uniune și în afara acesteia, știința deschisă și egalitatea de șanse, precum și contribuțiile științelor sociale și umaniste, ca principii orizontale;
 - (c) asigură alinierea la alte programe relevante ale Uniunii și sporește sinergiile cu programele și prioritățile de finanțare naționale și regionale, contribuind astfel la consolidarea SEC.
- (7) Activitățile din cadrul programului Orizont Europa se desfășoară, în principal, prin intermediul unor cereri de propuneri deschise și competitive, inclusiv în cadrul misiunilor și al parteneriatelor europene.

¹⁴ [Documentul 9870/18].

¹⁵

- (8) Activitățile de cercetare și inovare desfășurate în cadrul programului specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (a) și în cadrul EIT sunt axate exclusiv pe aplicații civile.
- (9) Programul asigură promovarea egalității de șanse pentru toți, precum și punerea în aplicare a integrării perspectivei de gen și a dimensiunii de gen în conținutul cercetării și al inovării. Se acordă atenție încurajării echilibrului de gen, în funcție de situația din domeniul de cercetare și inovare în cauză, în comitetele de evaluare și în organisme cum ar fi grupurile de experți.

Articolul 7

Misiuni

- (1) Misiunile sunt programate în cadrul pilonului „Provocări globale și competitivitate industrială europeană”, dar pot, de asemenea, beneficia de acțiunile desfășurate în cadrul altor părți ale programului. Misiunile au la bază provocări relevante pentru o gamă largă de cetățeni europeni, permit soluții concurente, care să aducă o valoare adăugată și să aibă impact la nivel paneuropean.
- (2) Misiunile sunt [...] **definite** și puse în aplicare în conformitate cu programul specific, asigurând implicarea activă și timpurie a statelor membre. Evaluarea propunerilor aferente misiunilor se realizează în conformitate cu articolul 26.
- (3) Misiunile:
 - (a) au un conținut axat în mod clar pe cercetare și inovare, au valoare adăugată europeană și contribuie la realizarea priorităților Uniunii și a obiectivelor programului Orizont Europa prevăzute la articolul 3;
 - (b) sunt îndrăznețe, constituie o sursă de inspirație și au o amplă relevanță și un amplu impact științific, tehnologic, societal și/sau economic și/sau în materie de politici;
 - (c) indică o direcție clară și sunt specifice, măsurabile, cu un calendar precis și prezintă un cadru bugetar clar;

- (d) sunt selectate în mod transparent și sunt axate pe obiective ambițioase, dar realiste și pe activități de cercetare, dezvoltare și inovare;
 - (e) stimulează activitatea între discipline (inclusiv științele sociale și umaniste) și permit participarea activă a părților interesate din sectoarele public și privat, inclusiv a cetățenilor și a utilizatorilor finali, cuprinzând activități aferente unei game largi de niveluri de maturitate tehnologică, inclusiv unor niveluri mai scăzute de maturitate tehnologică;
 - (f) sunt deschise unor abordări și soluții multiple și ascendente, luând în considerare nevoile și beneficiile umane și societale și recunoscând importanța diversității contribuțiilor la îndeplinirea acestor misiuni.
- (4) Comisia monitorizează și evaluează fiecare misiune în conformitate cu anexa V la prezentul regulament, inclusiv progresele în îndeplinirea unor obiective pe termen scurt, mediu și lung, care să acopere punerea în aplicare, monitorizarea și eliminarea treptată a misiunilor. Cel târziu în 2023 și înainte de luarea oricărei decizii privind crearea de noi misiuni, continuarea, finalizarea sau redirectionarea misiunilor aflate în desfășurare, va avea loc o revizuire a primelor misiuni instituite în cadrul programului Orizont Europa.

Articolul 8

Parteneriate europene

- (1) O serie de părți ale programului Orizont Europa pot fi puse în aplicare prin parteneriate europene. Implicarea Uniunii în parteneriatele europene poate lua oricare dintre următoarele forme:
- (a) participarea la parteneriate create pe baza unor memorandumuri de înțelegere și/sau a unor angajamente contractuale între Comisie și partenerii menționați la articolul 2 alineatul (3), care precizează obiectivele parteneriatului, angajamentele aferente ale tuturor părților implicate privind contribuțiile financiare și/sau contribuțiile în natură ale partenerilor, indicatorii-cheie de performanță și de impact, rezultatele care trebuie obținute și modalitățile de raportare. Acestea includ identificarea activităților de cercetare și inovare complementare care sunt puse în aplicare de parteneri și de program (parteneriate europene programate în comun);

- (b) participarea și contribuția financiară la un program de activități de cercetare și inovare, care să precizeze obiectivele, indicatorii-cheie de performanță și indicatorii de impact, precum și rezultatele care trebuie obținute, pe baza angajamentului partenerilor privind contribuții financiare și/sau în natură și a integrării activităților relevante ale acestora utilizând o acțiune de cofinanțare a programului (parteneriate europene cofinanțate); [contribuțiile financiare provenind din fondurile ESI sunt permise și considerate drept o contribuție națională.]
- (c) participarea și contribuția financiară la programe de cercetare și inovare desfășurate de mai multe state membre în conformitate cu articolul 185 din TFUE sau de către organisme instituite în temeiul articolului 187 din TFUE, cum ar fi întreprinderile comune, sau de comunitățile de cunoaștere și inovare ale EIT în conformitate cu Regulamentul privind EIT (parteneriate europene instituționalizate). Astfel de parteneriate sunt puse în aplicare numai în cazurile în care alte părți ale programului Orizont Europa, inclusiv alte forme de parteneriate europene, nu ar îndeplini obiectivele sau nu ar genera impacturile preconizate necesare și dacă acest lucru este justificat de o perspectivă pe termen lung și de un grad ridicat de integrare. Parteneriatele create în conformitate cu articolul 185 din TFUE sau în temeiul articolului 187 din TFUE pun în aplicare o gestionare centrală a tuturor contribuțiilor financiare, respectând totodată principiul potrivit căruia contribuția de la un stat participant nu va fi folosită pentru a sprijini un beneficiar dintr-un alt stat participant, cu excepția cazului în care se convine altfel între toate statele participante în cauză. Normele pentru astfel de parteneriate specifică, printre altele, obiectivele, indicatorii-cheie de performanță și indicatorii de impact, rezultatele care trebuie obținute, precum și angajamentele aferente privind contribuțiile financiare și/sau în natură ale partenerilor. [Contribuțiile financiare provenind din fondurile ESI sunt permise și considerate drept o contribuție națională.]

(2) Parteneriatele europene:

- (a) sunt instituite pentru abordarea provocărilor europene sau globale numai în cazurile în care vor permite realizarea obiectivelor programului Orizont Europa într-un mod mai eficace decât exclusiv de către Uniune. Părțile respective dețin o cotă adecvată din bugetul programului Orizont Europa, care nu depășește [XY]%, iar în cadrul fiecărui cluster aferent pilonului II majoritatea bugetului se alocă pentru acțiuni din afara parteneriatelor europene;

- (b) aderă la principiul valorii adăugate europene, al transparenței, al deschiderii, al impactului în și pentru Europa, al efectului de levier la o scară suficientă, al angajamentului financiar pe termen lung asumat de toate părțile implicate, al flexibilității în punerea în aplicare, al coerenței, al coordonării și al complementarității cu inițiativele Uniunii și cu inițiative locale, regionale, naționale și, atunci când este cazul, internaționale sau cu alte parteneriate și misiuni;
- (c) au o abordare clară bazată pe ciclul de viață, sunt limitate în timp și includ condiții pentru eliminarea treptată a finanțării din partea programului.

Dispozițiile și criteriile privind selecția, punerea lor în aplicare, monitorizarea, evaluarea și eliminarea treptată sunt stabilite în anexa III.

Articolul 9

Buget

- (1) Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a programului-cadru pentru perioada 2021-2027 este compus din cuantumul de [94 100 000 000 EUR în prețuri curente] pentru programul specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (a) și pentru Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) și din cuantumul de [13 000 000 000 EUR în prețuri curente] pentru programul specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (b).
- (2) Repartizarea orientativă a cuantumului menționat la alineatul (1) pentru programul specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (a) și pentru EIT este următoarea:
 - (a) [25 800 000 000 EUR] pentru pilonul I, „Știință deschisă”, pentru perioada 2021-2027, din care
 - 1. [16 600 000 000 EUR] pentru Consiliul European pentru Cercetare;
 - 2. [6 800 000 000 EUR] pentru acțiunile Marie Skłodowska-Curie;
 - 3. [2 400 000 000 EUR] pentru infrastructurile de cercetare;

- (b) [52 700 000 000 EUR] pentru pilonul II, „Provocări globale și competitivitate industrială”, pentru perioada 2021-2027, din care
1. [7 700 000 000 EUR] pentru clusterul „Sănătate”;
 2. [2 800 000 000 EUR] pentru clusterul „O societate sigură și favorabilă incluziunii”;
 3. [15 000 000 000 EUR] pentru clusterul „Dezvoltarea digitală și industria”;
 4. [15 000 000 000 EUR] pentru clusterul „Climă, energie și mobilitate”;
 5. [10 000 000 000 EUR] pentru clusterul „Alimente și resurse naturale”;
 6. [2 200 000 000 EUR] pentru acțiunile nenucleare directe ale Centrului Comun de Cercetare (JRC);
- (c) [13 500 000 000 EUR] pentru pilonul III, „Inovare deschisă”, pentru perioada 2021-2027, din care
1. [10 500 000 000 EUR] pentru Consiliul european pentru inovare, incluzând un quantum de până la [500 000 000 EUR] pentru ecosistemele europene de inovare;
 2. [3 000 000 000 EUR] pentru Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT);
- (d) [2 100 000 000 EUR] pentru partea intitulată „Consolidarea Spațiului european de cercetare” pentru perioada 2021-2027, din care
1. [1 700 000 000 EUR] pentru „partajarea excelenței”;
 2. [400 000 000 EUR] pentru „reformarea și consolidarea sistemului european de cercetare și inovare”.

- (3) [Pentru a răspunde situațiilor neprevăzute sau unor nevoi și evoluții noi, Comisia poate, în cadrul procedurii bugetare anuale, să se abată de la cuantumurile menționate la alineatul (2) până la o limită maximă de [10 %]. Nu se permite o astfel de abatere cu privire la cuantumurile menționate la alineatul (2) litera (b) punctul 6 din prezentul articol și la cuantumul total stabilit pentru partea intitulată „Consolidarea Spațiului european de cercetare” menționat la alineatul (2) din prezentul articol.]
- (4) Cuantumul menționat la alineatul (1) pentru programul specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (a) și pentru EIT poate acoperi, de asemenea, cheltuieli pentru activități de pregătire, monitorizare, control, audit, evaluare și alte activități și cheltuieli necesare pentru gestionarea și punerea în aplicare a programului, inclusiv toate cheltuielile administrative, precum și pentru evaluarea îndeplinirii obiectivelor sale. De asemenea, această sumă poate acoperi cheltuieli legate de studii, reuniuni ale experților, acțiuni de informare și comunicare, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele programului, precum și cheltuieli legate de rețele informatice axate pe prelucrarea și schimbul de informații, inclusiv pentru instrumente informatice instituționale și alte tipuri de asistență tehnică și administrativă necesare în legătură cu gestionarea programului.
- (5) Dacă este necesar, pot fi introduse în buget credite pentru perioada de după 2027, pentru a acoperi cheltuielile prevăzute la alineatul (4), necesare pentru a permite gestionarea acțiunilor nefinalizate până la 31 decembrie 2027.
- (6) Angajamentele bugetare pentru acțiuni care se desfășoară pe parcursul mai multor exerciții financiare pot fi repartizate pe mai multe exerciții financiare, în tranșe anuale.
- (7) Fără a se aduce atingere Regulamentului financiar, cheltuielile pentru acțiuni care rezultă din proiecte incluse în primul program de lucru pot fi eligibile începând cu 1 ianuarie 2021.

- (8) [Resursele alocate statelor membre care fac obiectul gestiunii partajate și sunt transferabile în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) XX [... Regulamentul privind dispozițiile comune] pot fi transferate, la cererea acestora, către program. Comisia execută aceste resurse direct în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul financiar sau indirect în conformitate cu același articol litera (c). Resursele respective sunt utilizate în beneficiul statului membru în cauză, cu excepția cazului în care se decide altfel de către autoritatea de management relevantă din acel stat membru].
- (9) Programul Orizont Europa este conceput pentru a fi pus în aplicare în sinergie cu alte programe cu finanțare din partea Uniunii, urmărind, în același timp, o simplificare maximă. O listă neexhaustivă de sinergii cu alte programe de finanțare ale Uniunii este inclusă în anexa IV.

Articolul 10

Știința deschisă

- (1) Accesul liber la publicațiile științifice care rezultă în urma cercetării finanțate prin program și accesul liber la datele de cercetare, inclusiv cele care stau la baza publicațiilor științifice, este asigurat în conformitate cu articolul 35 alineatul (3) din prezentul regulament. Acesta din urmă este, de asemenea, în conformitate cu principiul „cât mai deschis cu putință și cât de închis este necesar”. Este încurajat accesul liber la alte rezultate ale cercetării, inclusiv în beneficiul IMM-urilor.
- (2) Gestionarea responsabilă a datelor de cercetare este asigurată în conformitate cu principiile FAIR (datele trebuie să fie ușor de găsit, accesibile, interoperabile și reutilizabile). Se acordă atenție și conservării datelor pe termen lung.
- (3) Sunt promovate și încurajate practicile științei deschise care includ și merg dincolo de accesul liber la rezultatele cercetării și de gestionarea responsabilă a datelor de cercetare.

Articolul 11

Finanțare complementară

Acțiunile care au primit certificarea „marca de excelență” sau care îndeplinesc următoarele condiții cumulative și comparative:

- (a) au fost evaluate într-o cerere de propuneri din cadrul programului;
- (b) respectă cerințele de calitate minime ale cererii de propuneri respective;
- (c) nu pot fi finanțate în cadrul cererii de propuneri respective numai ca urmare a unor constrângeri bugetare.

[pot primi sprijin din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european+ sau din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, în conformitate cu articolul [67] alineatul (5) din Regulamentul (UE) XX [Regulamentul privind dispozițiile comune] și cu articolul [8] din Regulamentul (UE) XX [privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune], cu condiția ca acțiunile respective să fie coerente cu obiectivele programului în cauză. Se aplică normele fondului din care este oferit sprijinul.]

Articolul 12

Țări terțe asociate la program¹⁶

[(1) Programul permite asocierea următoarelor țări terțe:

- (a) membrii Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) care sunt membri ai Spațiului Economic European (SEE), în conformitate cu condițiile stabilite în acordul privind SEE;

¹⁶ [Acest articol face parte din cadrul de negociere privind CFM și, prin urmare, va fi modificat pe baza orientării orizontale. Este de la sine înțeles că asocierea țărilor membre AELS ar trebui să fie în conformitate cu condițiile specifice stabilite în acordurile încheiate între Uniune și țările respective.]

- (b) țări în curs de aderare, țări candidate și candidați potențiali, în conformitate cu principiile generale și cu termenele și condițiile generale de participare a țărilor respective la programele Uniunii instituite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;
- (c) țările cărora li se aplică politica europeană de vecinătate, în conformitate cu principiile generale și cu termenele și condițiile generale de participare a țărilor respective la programele Uniunii instituite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;
- (d) țările terțe și teritoriile care îndeplinesc toate criteriile următoare:
 - (i) dispun de o bună capacitate în domeniile științei, tehnologiei și inovării;
 - (ii) se angajează în favoarea unei economii de piață deschise, bazate pe norme, incluzând un tratament corect și echitabil al drepturilor de proprietate intelectuală, susținute de instituții democratice;
 - (iii) promovează în mod activ politici menite să amelioreze bunăstarea economică și socială a cetățenilor.

Asocierea la program a oricărei țări terțe de la litera (d) se realizează în conformitate cu condițiile prevăzute într-un acord specific referitor la participarea țării terțe la orice program al Uniunii, cu condiția ca acordul:

- să asigure un echilibru adecvat în ceea ce privește contribuțiile și beneficiile țării terțe care participă la programele Uniunii;
- să stabilească condițiile de participare la programe, inclusiv calculul contribuțiilor financiare la programe individuale și costurile administrative ale acestora. Aceste contribuții constituie venituri alocate în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar;

- să nu confere țării terțe o competență decizională cu privire la program;
 - să garanteze drepturile Uniunii de a asigura buna gestiune financiară și de a-și proteja interesele financiare.
- (2) Domeniul de aplicare al asocierii fiecărei țări terțe la program ia în considerare obiectivul de stimulare a creșterii economice în Uniune prin intermediul inovării. În consecință, cu excepția membrilor SEE, a țărilor în curs de aderare, a țărilor candidate și a candidaților potențiali, anumite părți ale programului pot fi excluse de la un acord de asociere pentru o anumită țară.
- (3) Acordul de asociere stabilește, dacă este cazul, participarea entităților juridice stabilite în Uniune la programele echivalente din țările asociate, în conformitate cu condițiile stabilite în acesta.
- (4) Condițiile care determină nivelul contribuției financiare asigură o corecție automată a oricărui dezechilibru semnificativ comparativ cu cuantumul pe care entitățile stabilite în țara asociată îl primesc prin participarea la program, ținând seama de costurile de gestionare, execuție și exploatare a programului.]

TITLUL II

NORME DE PARTICIPARE ȘI DE DISEMINARE

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 13

Organisme de finanțare și acțiunile directe ale JRC

- (1) Organismele de finanțare pot deroga de la normele stabilite în prezentul titlu, cu excepția articolelor 14, 15 și 16, în cazuri justificate corespunzător și numai dacă acest lucru este prevăzut în actul de bază prin care este instituit organismul de finanțare sau prin care acesta primește sarcini de execuție bugetară sau, pentru organismele de finanțare în temeiul articolului 62 alineatul (1) litera (c) punctele (ii), (iii) sau (v) din Regulamentul financiar, dacă acest lucru este prevăzut în acordul de contribuție și este necesar ca urmare a nevoilor lor specifice de funcționare sau a naturii acțiunii.
- (2) Normele prevăzute în prezentul titlu nu se aplică acțiunilor directe întreprinse de JRC.

Articolul 14

Acțiuni eligibile

- (1) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la alineatul (2) din prezentul articol, numai acțiunile care pun în aplicare obiectivele prevăzute la articolul 3 sunt eligibile pentru finanțare.

Sunt excluse de la finanțare următoarele domenii de cercetare:

- (a) activități de cercetare care urmăresc clonarea umană în scop de reproducere;
 - (b) activități menite să modifice moștenirea genetică a ființelor umane care pot duce la transformarea acestor modificări în caracteristici ereditare¹⁷;
 - (c) activități destinate să creeze embrioni umani doar în scopul cercetării sau în scopul recoltării de celule stem, inclusiv prin intermediul transferului nucleului celulelor somatice.
- (2) Cercetarea asupra celulelor stem umane, atât adulte, cât și embrionare, poate fi finanțată în funcție de conținutul propunerii științifice și de cadrul legal al statelor membre implicate. Nu se acordă finanțare, nici în interiorul, nici în afara UE, pentru activitățile de cercetare interzise în toate statele membre. Nu se finanțează nicio activitate în cadrul unui stat membru în care activitatea respectivă este interzisă.

Articolul 15

Norme etice¹⁸

- (1) Acțiunile desfășurate în temeiul programului respectă principiile etice și legislația relevantă la nivel național, la nivelul Uniunii și la nivel internațional, inclusiv Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și Convenția europeană a drepturilor omului și protocoalele sale adiționale.

Se acordă o atenție deosebită principiului proporționalității, dreptului la viața privată, dreptului la protecția datelor cu caracter personal, dreptului la integritatea fizică și mentală a persoanei, dreptului la nediscriminare, necesității de a asigura niveluri ridicate de protecție a sănătății umane, precum și de protecție a mediului.

¹⁷ Pot fi finanțate cercetările privind tratamentul cancerului la gonade.

¹⁸ Sub rezerva actului legislativ final, Comisia va furniza, de asemenea, o declarație privind cercetarea în domeniul celulelor stem embrionare umane, la fel ca în cazul programului Orizont 2020 (Declarația 2013/C, 373/02).

- (2) Entitățile care participă la acțiune furnizează:
- (a) o autoevaluare privind etica care identifică și prezintă în detaliu toate aspectele legate de etică previzibile în legătură cu obiectivul, punerea în aplicare și impactul probabil al activităților care urmează a fi finanțate, inclusiv o confirmare a respectării dispozițiilor de la alineatul (1) și o descriere a modului în care va fi asigurat acest lucru;
 - (b) o confirmare a faptului că activitățile vor respecta Codul de conduită european pentru integritatea în cercetare publicat de ALLEA (All European Academies) și că nu vor fi desfășurate activități excluse de la finanțare;
 - (c) pentru activitățile desfășurate în afara Uniunii, o confirmare a faptului că aceleași activități ar fi fost autorizate într-un stat membru și
 - (d) pentru activitățile care utilizează celule stem embrionare umane, după caz, detalii privind măsurile legate de licențe și control care vor fi luate de autoritățile competente ale statelor membre implicate, precum și detalii referitoare la aprobările privind etica care sunt obținute înainte de începerea activităților în cauză.
- (3) Propunerile sunt verificate în mod sistematic pentru a identifica acțiunile care generează probleme etice complexe sau grave și pentru a le supune unei evaluări privind etica. Evaluarea privind etica se efectuează de către Comisie, cu excepția cazului în care această sarcină este delegată organismului de finanțare. Pentru acțiunile care implică utilizarea de celule stem embrionare umane sau embrioni umani, evaluarea privind etica este obligatorie. Verificările și evaluările privind etica se efectuează cu sprijinul experților în materie de etică. Comisia și organismele de finanțare asigură transparența procedurilor privind etica într-un grad cât mai mare.
- (4) Înainte de începerea activităților relevante, entitățile care participă la acțiune obțin toate aprobările sau alte documente obligatorii din partea comitetelor de etică locale sau naționale relevante sau din partea altor organisme, cum ar fi autoritățile de protecție a datelor. Documentele respective sunt păstrate la dosar și sunt transmise Comisiei sau organismului de finanțare la cerere.

- (5) Dacă este cazul, Comisia sau organismul de finanțare efectuează controale privind etica. În cazul problemelor etice grave sau complexe, controalele se efectuează de către Comisie, cu excepția cazului în care această sarcină este delegată organismului de finanțare.

Controalele privind etica se efectuează cu sprijinul experților în materie de etică.

- (6) Acțiunile care nu îndeplinesc cerințele de ordin etic menționate la alineatele (1)-(4) pot fi respinse sau încheiate în orice moment.

Articolul 16

Securitate

- (1) Acțiunile desfășurate în cadrul programului respectă normele de securitate aplicabile și în special normele privind protecția informațiilor clasificate împotriva divulgării neautorizate, inclusiv orice act legislativ relevant din legislația națională și legislația Uniunii. În cazul cercetării efectuate în afara Uniunii folosind și/sau generând informații clasificate, pe lângă respectarea cerințelor respective, este necesar să se încheie un acord de securitate între Uniune și țara terță în care se desfășoară activitatea de cercetare.
- (2) Dacă este cazul, propunerile cuprind o autoevaluare de securitate care identifică orice probleme de securitate și prezintă în detaliu modul în care aceste probleme vor fi soluționate pentru a respecta legislația relevantă națională și a Uniunii.
- (3) Dacă este cazul, Comisia sau organismul de finanțare efectuează un control de securitate pentru propunerile care prezintă probleme de securitate.
- (4) Dacă este cazul, acțiunile respectă Decizia (UE, Euratom) 2015/444 și normele sale de aplicare.
- (5) Entitățile care participă la acțiune asigură protecția împotriva divulgării neautorizate a informațiilor clasificate utilizate și/sau generate de acțiune. Înainte de începerea activităților în cauză, ele prezintă dovada autorizării de securitate a persoanelor și/sau instalației, emisă de autoritățile naționale de securitate.

- (6) În cazul în care experții externi trebuie să lucreze cu informații clasificate, este necesară acordarea autorizației de securitate corespunzătoare înainte de numirea experților respectivi.
- (7) Dacă este cazul, Comisia sau organismul de finanțare poate efectua controale de securitate.
- (8) Acțiunile care nu respectă cerințele de securitate menționate la alineatele (1), (2), (4), (5) și (7) pot fi respinse sau încheiate în orice moment.

CAPITOLUL II

Granturi

Articolul 17

Granturi

Granturile din cadrul programului sunt atribuite și gestionate în conformitate cu titlul VIII din Regulamentul financiar, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol.

Articolul 18

Entități eligibile pentru participare

- (1) Orice entitate juridică, indiferent de locul său de stabilire, sau orice organizație internațională poate participa la acțiuni în cadrul programului cu condiția îndeplinirii condițiilor prevăzute în prezentul regulament, precum și a oricăror condiții prevăzute în programul de lucru sau în cererea de propuneri.
- (2) Entitățile fac parte dintr-un consorțiu care cuprinde cel puțin trei entități juridice independente, fiecare fiind stabilită într-un alt stat membru sau țară asociată, dintre care cel puțin una este stabilită într-un stat membru, cu excepția cazului în care:
 - (a) programul de lucru prevede altfel, dacă acest lucru este justificat în mod corespunzător;

- (b) acțiunea este una dintre acțiunile prevăzute la alineatul (3) sau (4).
- (3) Acțiunile de cercetare de frontieră ale Consiliului European pentru Cercetare (CEC), acțiunile Consiliului european pentru inovare (CEI), acțiunile de formare profesională și de mobilitate sau acțiunile de cofinanțare a programului pot fi puse în aplicare de către una sau mai multe entități juridice, fiind necesar ca una dintre acestea să fie stabilită într-un stat membru sau într-o țară asociată.
- (4) Acțiunile de coordonare și de sprijin pot fi puse în aplicare de către una sau mai multe entități juridice, care pot fi stabilite într-un stat membru, într-o țară asociată [sau într-o altă țară terță]¹⁹.
- (5) Pentru acțiunile legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii, programul de lucru poate prevedea că participarea poate fi limitată la entități juridice stabilite doar în statele membre sau la entități juridice stabilite în anumite țări asociate [sau în alte țări terțe] specifice, în plus față de statele membre. Orice limitare a participării entităților juridice stabilite în țări asociate care sunt membre ale SEE este în conformitate cu termenele și condițiile din Acordul privind SEE.
- (6) În cazul în care acest lucru este oportun și justificat în mod corespunzător, programul de lucru poate prevedea și alte criterii de eligibilitate decât cele prevăzute la alineatele (2), (3), (4) și (5), în funcție de cerințe de politică specifice sau de natura și obiectivele acțiunii, inclusiv privind numărul de entități juridice, tipul de entitate juridică și locul de stabilire.
- (7) [Pentru acțiunile care beneficiază de quantumuri în temeiul articolului 9 alineatul (8), participarea este limitată la o singură entitate juridică stabilită în jurisdicția autorității de management care efectuează delegarea, cu excepția cazului în care se convine altfel cu autoritatea de management și acest lucru este prevăzut în programul de lucru.]
- (8) Dacă se indică acest lucru în programul de lucru, JRC poate participa la acțiuni.
- (9) JRC, organizațiile internaționale de cercetare europeană și entitățile juridice înființate în temeiul legislației Uniunii sunt considerate ca fiind stabilite într-un alt stat membru decât cele în care sunt stabilite celelalte entități juridice care participă la acțiune.

¹⁹ Paranteze solicitate de către negociatorii CFM.

- (10) Pentru acțiunile de cercetare de frontieră ale Consiliului European pentru Cercetare (CEC) și acțiunile de formare profesională și mobilitate, organizațiile internaționale cu sediul într-un stat membru sau într-o țară asociată sunt considerate ca fiind stabilite în statul membru sau țara asociată în cauză.

Articolul 19

Entități eligibile pentru finanțare

- (1) Entitățile sunt eligibile pentru finanțare dacă sunt stabilite într-un stat membru sau într-o țară asociată.

[Pentru acțiunile care beneficiază de quantumuri în temeiul articolului 9 alineatul (8), numai entitățile stabilite în jurisdicția autorității de management care efectuează delegarea sunt eligibile pentru finanțare din aceste quantumuri.]

- (2) [Entitățile stabilite într-o țară terță neasociată ar trebui, în principiu, să suporte costurile aferente participării lor. Cu toate acestea, entitățile din țări cu venituri scăzute și medii²⁰ și, în mod excepțional, din alte țări terțe neasociate ar putea fi eligibile pentru finanțare într-o acțiune dacă:

- (a) țara terță este menționată în programul de lucru adoptat de Comisie sau
- (b) Comisia sau organismul de finanțare consideră că participarea lor este esențială pentru punerea în aplicare a acțiunii;]

- (3) Entitățile afiliate sunt eligibile pentru finanțare în cadrul unei acțiuni în cazul în care sunt stabilite într-un stat membru, într-o țară asociată [sau într-o țară terță] menționată în programul de lucru adoptat de Comisie.

²⁰ La programul de lucru va fi anexată o listă a țărilor cu venituri mici și medii.

Cereri de propuneri

- (1) În pofida dispozițiilor specifice de la alineatul (2), conținutul cererilor de propuneri pentru toate acțiunile este inclus în programul de lucru.
- (2) Pentru dezvoltarea portofoliilor de acțiuni în cadrul activităților de tranziție aferente instrumentului Pathfinder al CEI:
 - (a) lansarea și conținutul cererilor de propuneri se stabilesc având în vedere obiectivele și bugetul stabilite în programul de lucru pentru portofoliul de acțiuni vizat;
 - (b) Fiecare propunere selectată prin intermediul instrumentului Pathfinder al CEI în cadrul unei cereri de propuneri include un quantum fix de 50 000 EUR pentru desfășurarea de activități complementare, cum ar fi evaluarea apariției unor eventuale întreprinderi spin-off, a unor inovații potențial creatoare de piețe sau elaborarea unui plan de afaceri convingător. Utilizarea acestui quantum va face obiectul unei autorizări prealabile din partea Comisiei. Comitetul programului instituit în temeiul programului specific este informat cu privire la astfel de situații.
- (3) Dacă acest lucru este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor lor, cererile de propuneri pot fi limitate, în situații excepționale, la dezvoltarea de activități suplimentare sau la adăugarea de noi parteneri la acțiunile existente. În plus, programul de lucru poate prevedea posibilitatea ca unele entități juridice din statele membre cu performanțe scăzute în domeniul C&I să se alăture unor acțiuni de colaborare în domeniul C&I deja selectate, sub rezerva acordului din partea consorțiului respectiv și cu condiția ca la acesta să nu participe deja alte entități juridice din statele membre respective.
- (4) Nu este necesară o cerere de propuneri pentru acțiunile de coordonare și de sprijin sau pentru acțiunile de cofinanțare a programului care:
 - (a) urmează să fie desfășurate de JRC sau de entitățile juridice menționate în programul de lucru și care
 - (b) nu intră în domeniul de aplicare al unei cereri de propuneri, în conformitate cu articolul 195 litera (e) din Regulamentul financiar.

- (5) Programul de lucru precizează cererile de propuneri pentru care vor fi acordate „mărci de excelență”. Cu autorizarea prealabilă din partea solicitantului, informațiile privind cererea și evaluarea pot fi comunicate autorităților financiare interesate, sub rezerva încheierii unor acorduri de confidențialitate.

Articolul 21

Cereri de propuneri comune

Comisia sau organismul de finanțare poate lansa o cerere de propuneri comună împreună cu:

- (a) țări terțe, inclusiv cu organizațiile și agențiile lor științifice și tehnologice;
- (b) organizații internaționale;
- (c) entități juridice non-profit.

În cazul unei cereri comune, se stabilesc proceduri comune pentru selectarea și evaluarea propunerilor. Procedurile implică un grup echilibrat de experți numiți de fiecare parte.

Achiziții publice înainte de comercializare și achiziții publice de soluții inovatoare

- (1) Acțiunile pot să vizeze sau să aibă ca obiectiv principal achizițiile publice înainte de comercializare sau achizițiile publice de soluții inovatoare efectuate de către beneficiari care sunt autorități contractante sau entități contractante, astfel cum sunt definite în Directivele 2014/23/UE²¹, 2014/24/UE²², 2014/25/UE²³ și 2009/81/CE²⁴.
- (2) Procedurile privind achizițiile publice:
- (a) sunt conforme cu principiile transparenței, nediscriminării, tratamentului egal, bunei gestiuni financiare, proporționalității și cu normele privind concurența;
 - (b) pot prevedea condiții specifice, precum limitarea locului efectuării activităților care fac obiectul achizițiilor publice înainte de comercializare la teritoriul statelor membre și al țărilor asociate;
 - (c) pot autoriza atribuirea unor contracte multiple în cadrul aceleiași proceduri (aprovizionarea de la mai mulți furnizori) și
 - (d) prevăd atribuirea contractelor ofertantului (ofertanților) care oferă cel mai bun raport calitate-preț, asigurând, în același timp, absența conflictelor de interese.

²¹ Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune (JO L 94, 28.3.2014, p. 1).

²² Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65).

²³ Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 243).

²⁴ Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE (JO L 216, 20.8.2009, p. 76).

- (3) Dacă un contractant produce rezultate în cadrul achizițiilor publice înainte de comercializare, acesta deține cel puțin drepturile de proprietate intelectuală aferente. Autoritățile contractante beneficiază cel puțin de drepturi de acces la rezultate scutite de redevențe pentru uz propriu și de dreptul de a acorda sau solicita contractanților să acorde licențe neexclusive unor părți terțe pentru a exploata rezultatele în numele autorității contractante în condiții echitabile și rezonabile, fără dreptul de a acorda sublicențe. În cazul în care un contractant nu reușește să exploateze din punct de vedere comercial rezultatele în decursul unei perioade date după achiziția publică înainte de comercializare, astfel cum s-a prevăzut în contract, autoritățile contractante îi pot solicita acestuia, după ce au discutat această chestiune cu contractantul, să transfere autorităților contractante drepturile de proprietate asupra rezultatelor.

²⁵[Articolul 23

Finanțarea cumulativă

O acțiune care a beneficiat de o contribuție dintr-un alt program al Uniunii poate primi o contribuție și din program, cu condiția ca contribuțiile să nu acopere aceleași costuri. Normele fiecărui program al Uniunii din care se oferă contribuția se aplică contribuției lor respective la acțiune. Finanțarea cumulată nu depășește costurile eligibile totale ale acțiunii și sprijinul din partea diferitelor programe ale Uniunii poate fi calculat pe o bază proporțională, în conformitate cu documentele care stabilesc condițiile pentru acordarea sprijinului.]

Articolul 24

Criterii de selecție

- (1) În plus față de excepțiile prevăzute la articolul 198 alineatul (5) din Regulamentul financiar, capacitatea financiară este verificată numai pentru coordonator și numai dacă finanțarea solicitată din partea Uniunii pentru acțiune este egală sau mai mare de 500 000 EUR.

²⁵ [Sub rezerva rezultatului negocierilor privind actele legislative respective.]

- (2) Cu toate acestea, dacă există motive de îndoială cu privire la capacitatea financiară sau dacă există un risc mai ridicat ca urmare a participării la mai multe acțiuni în curs finanțate prin programele de cercetare și inovare ale Uniunii, Comisia sau organismul de finanțare verifică, de asemenea, capacitatea financiară a altor solicitanți sau a coordonatorilor sub pragul menționat la alineatul (1).
- (3) În cazul în care capacitatea financiară este garantată din punct de vedere structural de către o altă entitate juridică, este verificată capacitatea financiară a acesteia din urmă.
- (4) În cazul unei capacități financiare reduse, Comisia sau organismul de finanțare poate să condiționeze participarea solicitantului de furnizarea unei declarații privind răspunderea în solidar de către o entitate afiliată.
- (5) Contribuția la Mecanismul de asigurare reciprocă prevăzut la articolul 33 este considerată o garanție suficientă în temeiul articolului 152 din Regulamentul financiar. Nicio garanție sau cauciune suplimentară nu poate fi acceptată din partea beneficiarilor sau impusă acestora.

Articolul 25

Criterii de atribuire

- (1) O propunere este evaluată pe baza următoarelor criterii de atribuire:
 - (a) excelența;
 - (b) impactul;
 - (c) calitatea și eficiența punerii în aplicare.
- (2) În cazul propunerilor de acțiuni ale CEC privind cercetarea de frontieră, se aplică numai criteriul menționat la alineatul (1) litera (a).
- (3) Programul de lucru stabilește detalii suplimentare privind aplicarea criteriilor de atribuire prevăzute la alineatul (1) și poate preciza ponderările și plafoanele aplicabile.

Articolul 26

Evaluare

- (1) Propunerile sunt evaluate de comitetul de evaluare, care este format din experți externi independenți.

Pentru activitățile CEI, pentru misiuni și în cazuri justificate în mod corespunzător, astfel cum se prevede în programul de lucru **adoptat de Comisie**, comitetul de evaluare poate fi alcătuit parțial sau, în cazul acțiunilor de coordonare și sprijin, parțial sau integral, din reprezentanți ai unor instituții sau organisme ale Uniunii, astfel cum sunt menționate la articolul 150 din Regulamentul financiar.

Procesul de evaluare poate fi urmărit de către observatori independenți.

- (2) Ori de câte ori este cazul, comitetul de evaluare ierarhizează propunerile care au atins pragurile aplicabile, în conformitate cu:

- (a) punctajele de evaluare;
- (b) contribuția lor la îndeplinirea unor obiective de politică specifice, inclusiv la constituirea unui portofoliu coerent de proiecte pentru activitățile din cadrul instrumentului Pathfinder al CEI, pentru misiuni și în alte cazuri justificate corespunzător, astfel cum este prevăzut în detaliu în programul de lucru **adoptat de Comisie**.

Pentru activitățile CEI, pentru misiuni și în alte cazuri justificate în mod corespunzător, astfel cum se prevede în detaliu în programul de lucru **adoptat de Comisie**, comitetul de evaluare poate, de asemenea, să propună modificări ale propunerilor, în măsura în care sunt necesare pentru coerența abordării portofoliului. Aceste modificări sunt în conformitate cu condițiile de participare și respectă principiul egalității de tratament. Comitetul programului este informat cu privire la astfel de situații.

- (3) În conformitate cu articolul 200 alineatul (7) din Regulamentul financiar, solicitanților li se furnizează feedback în toate etapele procesului de evaluare și, atunci când este cazul, motivele respingerii.
- (4) Entitățile juridice stabilite în statele membre cu performanțe scăzute în domeniul C&I care au participat cu succes la componenta „Extinderea participării și partajarea excelenței” primesc, la cerere, evidența acestei participări care poate însoți propunerile pentru pilonul II al programului pe care le coordonează.

Articolul 27

Procedura de reexaminare a evaluării

- (1) În cazul în care consideră că procedura de evaluare aplicabilă nu a fost corect aplicată în ceea ce privește propunerea sa²⁶, solicitantul poate solicita o reexaminare a evaluării.
- (2) Reexaminarea evaluării vizează doar aspectele procedurale ale evaluării, nu și evaluarea pertinentei propunerii.
 - (2a) Un comitet de reexaminare a evaluării emite o opinie privind aspectele procedurale și este prezidat de un funcționar al Comisiei sau al organismului de finanțare relevant, din alt departament decât cel responsabil pentru cererea de propuneri. Comitetul poate recomanda una dintre următoarele acțiuni:
 - (a) reevaluarea propunerii, în principal de către evaluatori care nu au fost implicați în evaluarea anterioară;
 - (b) confirmarea evaluării inițiale.
- (3) Reexaminarea evaluării nu atrage întârzieri în procesul de selecție a propunerilor care nu fac obiectul reexaminării.

²⁶ Procedura va fi explicată într-un document publicat înainte de începerea procesului de evaluare.

Articolul 28

Durata procedurilor de acordare a granturilor

- (1) Prin derogare de la articolul 194 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul financiar, se aplică următoarele perioade:
 - (a) pentru informarea tuturor solicitanților cu privire la rezultatul evaluării cererii lor, o perioadă maximă de cinci luni de la data limită de depunere a propunerilor complete;
 - (b) pentru semnarea acordurilor de grant cu solicitanții, o perioadă maximă de opt luni de la data limită de depunere a propunerilor complete.
- (2) Programul de lucru poate stabili perioade mai scurte.
- (3) În plus față de excepțiile prevăzute la articolul 194 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar, perioadele menționate la alineatul (1) pot fi depășite pentru acțiunile CEC, pentru misiuni și atunci când acțiunile sunt supuse unei evaluări privind etica sau de securitate.

Articolul 29

Execuția grantului

- (1) În cazul în care un beneficiar nu își îndeplinește obligațiile care îi revin în legătură cu punerea în aplicare tehnică a acțiunii, ceilalți beneficiari respectă obligațiile respective fără nicio finanțare suplimentară din partea Uniunii, cu excepția cazului în care sunt exonerati în mod expres de această obligație. Responsabilitatea financiară a fiecărui beneficiar se limitează la propria sa datorie, sub rezerva dispozițiilor privind Mecanismul de asigurare reciprocă.
- (2) Acordul de grant poate stabili obiective de etapă și tranșele de prefinanțare aferente. Dacă obiectivele de etapă nu sunt îndeplinite, acțiunea poate fi suspendată, modificată sau, în cazul unei justificări corespunzătoare, încheiată.

- (3) Acțiunea poate fi, de asemenea, încheiată dacă rezultatele așteptate și-au pierdut relevanța pentru Uniune din motive științifice sau tehnologice sau, în cazul instrumentului Accelerator al CEI, și din motive economice.

Articolul 29a

Model de acord de grant

- (1) Comisia, în strânsă cooperare cu statele membre, elaborează modele de acorduri de grant între Comisie sau organismul de finanțare relevant și beneficiari, în conformitate cu prezentul regulament. Comisia, în strânsă cooperare cu statele membre, revizuieste în mod corespunzător modelul de acord de grant, în cazul în care este necesară o modificare semnificativă a acestuia.
- (2) Acordul de grant stabilește drepturile și obligațiile beneficiarilor, precum și ale Comisiei sau ale organismului de finanțare relevant, în conformitate cu prezentul regulament. Acesta stabilește, de asemenea, drepturile și obligațiile entităților juridice care devin beneficiari în cursul perioadei de punere în aplicare a acțiunii, precum și rolul și sarcinile unui coordonator de consorțiu.

Articolul 30

Rate de finanțare

- (1) Se aplică o rată de finanțare unică per acțiune pentru toate activitățile care sunt finanțate în cadrul acțiunii. Rata maximă este stabilită în programul de lucru.
- (2) Programul poate rambursa până la 100 % din costurile eligibile totale ale unei acțiuni, cu excepția:
- (a) acțiunilor de inovare: până la 70 % din costurile eligibile totale, cu excepția entităților juridice non-profit, în cazul cărora programul poate rambursa până la 100 % din costurile eligibile totale;
 - (b) acțiunilor de cofinanțare a programului: cel puțin 30 % din costurile eligibile totale și, în cazuri specifice și justificate în mod corespunzător, până la 70 %.

- (3) Ratele de finanțare stabilite în prezentul articol se aplică, de asemenea, acțiunilor pentru care se stabilește o finanțare pe baza ratei forfetare, a costurilor unitare sau a sumelor forfetare pentru întreaga acțiune sau pentru o parte a acesteia.

Articolul 31

Costuri indirecte

- (1) Costurile indirecte eligibile sunt stabilite prin aplicarea unei rate forfetare de 25 % din totalul costurilor directe eligibile, exceptând costurile directe eligibile pentru subcontractare, sprijinul financiar acordat terților și orice costuri unitare sau sume forfetare care includ costuri indirecte.

Dacă este cazul, costurile indirecte incluse în costurile unitare sau în sumele forfetare se calculează utilizând rata forfetară stabilită la alineatul (1), cu excepția costurilor unitare pentru bunuri și servicii facturate intern care se calculează pe baza costurilor reale, în conformitate cu practicile obișnuite de contabilitate analitică ale beneficiarilor.

- (2) Cu toate acestea, în cazul în care programul de lucru prevede acest lucru, costurile indirecte pot fi declarate sub formă de sumă forfetară sau de costuri unitare.

Articolul 32

Costuri eligibile

- (1) În plus față de criteriile stabilite la articolul 186 din Regulamentul financiar, pentru beneficiarii care primesc o remunerație pe bază de proiect, costurile cu personalul sunt eligibile în limita remunerației pe care o persoană ar primi-o pentru activitatea desfășurată în cadrul unor proiecte similare finanțate prin programe naționale, inclusiv contribuțiile la asigurările sociale și alte costuri legate de remunerarea personalului alocat acțiunii, care derivă din dreptul național sau din contractul de muncă.

Remunerație pe bază de proiect înseamnă o remunerație care este legată de participarea unei persoane la proiecte, face parte din practicile obișnuite de remunerație ale beneficiarului și este plătită în mod constant.

- (2) Prin derogare de la articolul 190 alineatul (1) din Regulamentul financiar, costurile resurselor puse la dispoziție de părți terțe prin intermediul unor contribuții în natură sunt eligibile în limita costurilor directe eligibile ale părții terțe.
- (3) Prin derogare de la articolul 192 din Regulamentul financiar, veniturile generate de exploatarea rezultatelor nu sunt considerate încasări generate de acțiune.
- (4) Prin derogare de la articolul 203 alineatul (4) din Regulamentul financiar, un certificat referitor la situațiile financiare este obligatoriu pentru plata soldului dacă cuantumul declarat drept costuri reale și costuri unitare, calculat în conformitate cu practicile obișnuite de contabilitate analitică, este egal cu sau mai mare de 325 000 EUR.

Articolul 33

Mecanismul de asigurare reciprocă

- (1) Se stabilește un mecanism de asigurare reciprocă („mecanismul”) care înlocuiește fondul stabilit în conformitate cu articolul 38 din Regulamentul (CE) nr. 1290/2013 și îi succede acestuia. Mecanismul acoperă riscul legat de nerecuperarea sumelor datorate de beneficiari:
 - (a) Comisiei în temeiul Deciziei nr. 1982/2006/CE;
 - (b) Comisiei și organismelor Uniunii în temeiul programului Orizont 2020;
 - (c) Comisiei și organismelor de finanțare în temeiul programului.

Acoperirea riscului privind organisme de finanțare menționate la primul paragraf litera (c) poate fi realizată prin intermediul unui sistem de acoperire indirectă prevăzut în acordul aplicabil și ținând cont de natura organismului de finanțare.

- (2) Mecanismul este gestionat de Uniune, reprezentată de Comisie, care acționează ca agent executiv. Comisia stabilește norme specifice de funcționare a mecanismului.

- (3) Beneficiarii contribuie cu 5 % din finanțarea Uniunii pentru acțiune. Pe baza unor evaluări periodice, această contribuție poate fi majorată de Comisie până la 8 % sau poate fi redusă sub 5 %. Contribuția beneficiarilor la mecanism este dedusă din prefinanțarea inițială și plătită la mecanism în numele beneficiarilor și nu depășește în niciun caz cuantumul prefinanțării inițiale.
- (4) Contribuția beneficiarilor se restituie la momentul plății soldului.
- (5) Orice câștig financiar generat de mecanism este atribuit mecanismului. În cazul în care câștigul este insuficient, mecanismul nu intervine și Comisia sau organismul de finanțare va recupera direct de la beneficiari sau părți terțe orice quantum datorat.
- (6) Cuantumurile recuperate vor constitui venituri atribuite mecanismului în sensul articolului 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar. După încheierea tuturor granturilor ale căror riscuri sunt acoperite direct sau indirect prin mecanism, orice sume restante sunt recuperate de Comisie și sunt înregistrate în bugetul Uniunii, sub rezerva deciziilor autorității legislative.
- (7) Mecanismul poate permite participarea beneficiarilor oricărui alt program al Uniunii care face obiectul gestiunii directe. Comisia adoptă modalitățile de participare ale beneficiarilor altor programe.

Articolul 34

Dreptul de proprietate și protecție

- (1) Beneficiarii sunt proprietarii rezultatelor pe care le generează. Ei se asigură că orice drepturi ale angajaților lor sau ale oricărei alte părți asupra rezultatelor pot fi exercitate într-un mod compatibil cu obligațiile beneficiarilor în conformitate cu termenele și condițiile prevăzute în acordul de grant.

Doi sau mai mulți beneficiari dețin în comun proprietatea asupra rezultatelor dacă:

- (a) le-au generat în comun și

(b) dacă nu este posibil:

(i) să se determine contribuția respectivă a fiecărui beneficiar

sau

(ii) să se separe rezultatele atunci când se solicită, se obține sau se menține protecția rezultatelor.

Coproprietarii încheie un acord în scris privind alocarea și condițiile de exercitare a drepturilor lor de proprietate comună. Cu excepția cazului în care se convine altfel, fiecare coproprietar poate să acorde licențe neexclusive unor părți terțe pentru exploatarea rezultatelor deținute în comun (fără dreptul de a acorda sublicențe) dacă ceilalți coproprietari sunt informați în prealabil și primesc o compensație echitabilă și rezonabilă. Coproprietarii pot conveni în scris să aplice un alt regim decât proprietatea comună.

- (2) Beneficiarii care au primit finanțare din partea Uniunii își protejează în mod adecvat rezultatele în cazul în care acest lucru este posibil și justificat, luând în considerare toate aspectele relevante, inclusiv perspectivele de exploatare comercială. Atunci când decid cu privire la protecție, beneficiarii iau în considerare, de asemenea, interesele legitime ale celorlalți beneficiari ai acțiunii.

Articolul 35

Exploatare și diseminare

- (1) Beneficiarii care au primit finanțare din partea Uniunii depun toate eforturile pentru a exploata rezultatele, în special în Uniune și în țările asociate ale beneficiarilor implicați în acțiune. Exploatarea poate fi realizată în mod direct de către beneficiari sau în mod indirect, în special prin transferul rezultatelor sau acordarea de licențe în conformitate cu articolul 36.

Programul de lucru poate prevedea obligații suplimentare privind exploatarea.

În cazul în care, în pofida eforturilor depuse, beneficiarul nu reușește să-și exploateze rezultatele în mod direct sau indirect în cursul unei perioade date stabilite în acordul de grant, acesta utilizează o platformă online adecvată, astfel cum a fost stabilită în acordul de grant, pentru a găsi părți interesate în vederea exploatării rezultatelor respective. În cazul în care o cerere a beneficiarului o justifică, se poate renunța la această obligație.

- (2) Beneficiarii își diseminează rezultatele cât mai curând posibil, sub rezerva unor eventuale restricții ca urmare a protejării drepturilor de proprietate intelectuală, a unor norme de securitate sau a unor interese legitime.

Programul de lucru poate prevedea obligații suplimentare privind diseminarea.

- (3) Beneficiarii se asigură că accesul liber la publicațiile științifice este oferit în conformitate cu termenele și condițiile prevăzute în acordul de grant. În special, beneficiarii se asigură că ei înșiși sau autorii dețin suficiente drepturi de proprietate intelectuală pentru a respecta cerințele privind accesul liber.

Termenele și condițiile stabilite în acordul de grant prevăd, ca regulă generală, un acces liber la datele de cercetare, dar se pot aplica excepții dacă acest lucru este justificat, ținându-se seama de interesele legitime ale beneficiarilor, inclusiv exploatarea comercială, și de orice altă constrângere, cum ar fi normele privind protecția datelor, normele de securitate sau drepturile de proprietate intelectuală.

Programul de lucru poate să prevadă obligații suplimentare privind adoptarea practicilor științei deschise.

- (4) Beneficiarii gestionează toate datele de cercetare cu respectarea principiilor FAIR și în conformitate cu termenele și condițiile stabilite în acordul de grant și instituie un plan de gestionare a datelor.

Programul de lucru poate să prevadă obligații suplimentare privind utilizarea Cloud-ului european pentru știința deschisă pentru stocarea datelor de cercetare și acordarea accesului la acestea.

- (5) Beneficiarii care intenționează să disemineze rezultatele informează în prealabil ceilalți beneficiari ai acțiunii. Orice alt beneficiar poate prezenta obiecții în cazul în care poate să demonstreze că diseminarea preconizată i-ar prejudicia în mod semnificativ interesele legitime legate de rezultatele sale sau de informațiile preexistente. În astfel de cazuri, diseminarea nu poate avea loc decât dacă se iau măsuri corespunzătoare pentru protejarea respectivelor interese legitime.

- (6) Cu excepția cazului în care programul de lucru prevede altfel, propunerile cuprind un plan de exploatare și de diseminare a rezultatelor. În cazul în care exploatarea preconizată presupune dezvoltarea, crearea, fabricarea și comercializarea unui produs sau a unui proces sau crearea și furnizarea unui serviciu, planul include o strategie pentru respectiva exploatare. Dacă planul prevede o exploatare în principal în țări terțe neasociate, entitățile juridice explică de ce exploatarea este totuși în interesul Uniunii.

Beneficiarii continuă să dezvolte planul în cursul și după încheierea acțiunii.

- (7) Pentru a asigura monitorizarea și diseminarea de către Comisie sau de către organismul de finanțare, beneficiarii furnizează orice informație solicitată privind exploatarea și diseminarea rezultatelor lor, în conformitate cu condițiile prevăzute în acordul de grant. Sub rezerva intereselor legitime ale beneficiarilor, aceste informații sunt făcute publice.

Articolul 36

Transferul și acordarea de licențe

- (1) Beneficiarii pot să transfere dreptul de proprietate asupra rezultatelor lor. Ei se asigură că obligațiile lor se aplică și noului proprietar și că acesta are obligația de a le transmite mai departe în cazul oricărui transfer ulterior.
- (2) Beneficiarii care intenționează să transfere dreptul de proprietate asupra rezultatelor informează în prealabil orice alt beneficiar care are drepturi de acces la rezultate, cu excepția cazului în care se convine altfel în scris pentru părți terțe identificate în mod specific sau cu excepția cazului în care este imposibil în temeiul legislației aplicabile. Notificarea trebuie să includă suficiente informații cu privire la noul proprietar pentru a permite oricărui beneficiar să evalueze efectele asupra drepturilor sale de acces.

Cu excepția cazului în care se convine altfel în scris pentru anumite părți terțe identificate în mod specific, un beneficiar poate prezenta obiecții cu privire la transfer dacă poate să demonstreze că transferul ar avea un efect negativ asupra drepturilor sale de acces. În acest caz, transferul nu poate avea loc până când nu se ajunge la un acord între beneficiarii în cauză.

- (3) Beneficiarii pot să acorde licențe cu privire la rezultatele lor sau pot să acorde sub o altă formă dreptul de a le exploata, inclusiv în mod exclusiv, dacă acest lucru nu afectează respectarea obligațiilor lor. Se pot acorda licențe exclusive pentru rezultate, cu condiția ca toți ceilalți beneficiari implicați să își dea acordul că renunță la drepturile lor de acces la rezultate.
- (4) În cazul în care acest lucru este justificat, acordul de grant stabilește dreptul de a formula obiecții cu privire la transferurile de proprietate asupra rezultatelor sau cu privire la acordarea unei licențe exclusive privind rezultatele, dacă:
- (a) beneficiarii care generează rezultatele au primit finanțare din partea UE;
 - (b) destinatarul transferului sau licenței este o entitate juridică stabilită într-o țară terță neasociată; și
 - (c) transferul sau licența nu este în conformitate cu interesele Uniunii.

Dacă se aplică dreptul de a formula obiecții, beneficiarul transmite o notificare în prealabil în acest sens. Se poate renunța în scris la dreptul de a formula obiecții cu privire la transferuri sau licențe acordate unor entități juridice identificate în mod specific în cazul în care se instituie măsuri de apărare a intereselor Uniunii.

Articolul 37

Drepturi de acces

- (1) Se aplică următoarele principii privind drepturile de acces:
- (a) cererea de obținere a drepturilor de acces sau renunțarea la drepturile de acces se realizează în scris;
 - (b) cu excepția cazului în care se convine altfel cu entitatea care acordă drepturile de acces, acestea nu includ dreptul de a acorda sublicențe;
 - (c) beneficiarii se informează reciproc, înainte de a adera la acordul de grant, cu privire la orice restricții privind acordarea de acces la informațiile lor preexistente;
 - (d) în cazul în care un beneficiar nu mai este implicat într-o acțiune, acest lucru nu îi afectează obligațiile de acordare a accesului;

- (e) în cazul în care un beneficiar nu își îndeplinește obligațiile, beneficiarii pot decide să îi retragă drepturile de acces.

(2) Beneficiarii acordă acces:

- (a) la rezultatele lor fără să perceapă redevențe oricărui alt beneficiar în cadrul acțiunii care are nevoie de rezultate pentru a-și pune în aplicare propriile sarcini;
- (b) la informațiile lor preexistente oricărui alt beneficiar în cadrul acțiunii care are nevoie de acestea pentru a-și pune în aplicare propriile sarcini, sub rezerva oricăror restricții prevăzute la alineatul (1) litera (c); accesul respectiv se acordă cu scutire de redevențe, cu excepția cazului în care participanții convin altfel înainte de aderarea lor la acordul de grant;
- (c) la rezultatele lor și, sub rezerva oricăror restricții prevăzute la alineatul (1) litera (c), la informațiile lor preexistente, oricărui alt beneficiar în cadrul acțiunii care are nevoie de acestea pentru a exploata propriile sale rezultate; accesul respectiv se acordă în condiții echitabile și rezonabile care urmează să fie convenite.

(3) Cu excepția cazului în care se convine altfel de către beneficiari, aceștia acordă, de asemenea, acces la rezultatele lor și, sub rezerva oricăror restricții prevăzute la alineatul (1) litera (c), la informațiile lor preexistente unei entități juridice care:

- (a) este stabilită într-un stat membru sau într-o țară asociată;
- (b) se află sub controlul direct sau indirect al unui alt beneficiar sau se află sub același control direct sau indirect ca și beneficiarul respectiv sau controlează direct sau indirect beneficiarul respectiv; și
- (c) are nevoie de acces pentru a exploata rezultatele beneficiarului respectiv, în conformitate cu obligația beneficiarului privind exploatarea.

Accesul respectiv se acordă în condiții echitabile și rezonabile care urmează să fie convenite.

(4) Se poate formula o cerere de obținere a drepturilor de acces în scopul exploatării în termen de maxim un an după încheierea acțiunii, cu excepția cazului în care beneficiarii convin cu privire la un alt termen.

- (5) Beneficiarii care au primit finanțare din partea Uniunii acordă acces la rezultatele lor fără să perceapă redevențe instituțiilor, organismelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii, în vederea elaborării, punerii în aplicare și monitorizării politicilor sau programelor Uniunii. Accesul se limitează la utilizări necomerciale și neconcurențiale.

În cazul acțiunilor din clusterul „Securitatea civilă pentru societate”, beneficiarii care au primit finanțare din partea Uniunii acordă, de asemenea, acces la rezultatele lor fără să perceapă redevențe autorităților naționale din statele membre, în vederea elaborării, punerii în aplicare și monitorizării politicilor sau programelor lor în acest domeniu. Accesul se limitează la utilizări necomerciale și neconcurențiale și se acordă în baza unui acord bilateral care definește condiții specifice menite să asigure faptul că drepturile respective vor fi utilizate numai în scopul preconizat și că sunt prevăzute obligații de confidențialitate corespunzătoare. Statul membru, instituția, organismul, oficiul sau agenția Uniunii care formulează solicitarea informează toate statele membre cu privire la solicitarea respectivă.

- (6) Programul de lucru poate prevedea obligații suplimentare privind drepturi de acces suplimentare.

Articolul 38

Dispoziții specifice privind exploatarea și diseminarea

Se pot aplica norme specifice privind dreptul de proprietate, exploatarea și diseminarea, transferul și licențele, precum și drepturile de acces, pentru acțiuni CEC, acțiuni de formare profesională și mobilitate, acțiuni legate de achizițiile publice înainte de comercializare, acțiuni legate de achizițiile publice de soluții inovatoare, acțiuni de cofinanțare a programului, precum și pentru acțiuni de coordonare și de sprijin.

Aceste norme specifice sunt stabilite în acordul de grant și nu modifică obligațiile privind accesul liber.

CAPITOLUL III

Premii

Articolul 39

Premii

- (1) Premiile din cadrul programului sunt atribuite și gestionate în conformitate cu titlul IX din Regulamentul financiar, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol.
- (2) Orice entitate juridică, indiferent de locul său de stabilire, poate participa la un concurs, cu excepția cazului în care se prevede altfel în programul de lucru sau în regulile concursurilor.
- (3) Comisia sau organismul de finanțare poate organiza premii împreună cu:
 - (a) alte organisme ale Uniunii;
 - (b) țări terțe, inclusiv cu organizațiile și agențiile lor științifice și tehnologice;
 - (c) organizații internaționale; sau
 - (d) entități juridice non-profit.
- (4) Programul de lucru sau regulile concursului pot conține obligații în ceea ce privește comunicarea, exploatarea și diseminarea.

CAPITOLUL IV

Achiziții publice

Articolul 40

Achiziții publice

- (1) Achizițiile din cadrul programului sunt atribuite și gestionate în conformitate cu titlul VII din Regulamentul financiar, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol.
- (2) Achizițiile publice pot lua și forma unor achiziții publice înainte de comercializare sau a unor achiziții publice de soluții inovatoare efectuate de Comisie sau de organismul de finanțare pe cont propriu sau în colaborare cu autoritățile contractante din statele membre și țările asociate. În acest caz, se aplică normele prevăzute la articolul 22.

CAPITOLUL V

Operațiuni de finanțare mixtă și finanțarea mixtă

Articolul 41

Operațiuni de finanțare mixtă

Operațiunile de finanțare mixtă prevăzute în cadrul prezentului program sunt implementate în conformitate cu programul InvestEU și cu Titlul X din Regulamentul financiar.

Articolul 42

Finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa și CEI

- (1) Grantul și avansul rambursabil care alcătuiesc finanțarea mixtă în cadrul Orizont Europa sau CEI fac obiectul articolelor 30-33.

- (2) Finanțarea mixtă în cadrul CEI este executată în conformitate cu articolul 43. Sprijinul din finanțarea mixtă în cadrul CEI poate fi acordat până când acțiunea poate fi finanțată ca o operațiune de finanțare mixtă sau ca o operațiune de finanțare și de investiții acoperită în întregime de garanția UE în cadrul InvestEU. Prin derogare de la articolul 209 din Regulamentul financiar, condițiile prevăzute la alineatul (2) și, în special, la literele (a) și (d) nu se aplică la momentul acordării finanțării mixte în cadrul CEI.
- (3) Finanțarea mixtă în cadrul Orizont Europa poate fi acordată pentru o acțiune de cofinanțare a programului în cazul în care un program comun al statelor membre și al țărilor asociate prevede utilizarea instrumentelor financiare în sprijinul acțiunilor selectate. Evaluarea și selecția unor astfel de acțiuni se efectuează în conformitate cu articolele 19, 20, 23, 24, 25 și 26. Modalitățile de execuție a finanțării mixte în cadrul Orizont Europa trebuie să fie în conformitate cu articolul 29 și, prin analogie, cu articolul 43 alineatul (9), precum și cu condițiile suplimentare definite în programul de lucru.
- (4) Rambursările, inclusiv avansurile rambursate și veniturile din finanțarea mixtă în cadrul Orizont Europa și CEI sunt considerate venituri alocate interne, în conformitate cu articolul 21 alineatul (3) litera (f) și cu articolul 21 alineatul (4) din Regulamentul financiar.
- (5) Finanțarea mixtă în cadrul Orizont Europa și al CEI se furnizează într-un mod care să nu denatureze concurența pe piața internă.

Articolul 43

Instrumentul Accelerator al CEI

- (1) În timp ce instrumentul Pathfinder al CEI va furniza granturi pentru proiectele puse în aplicare de consorții sau de beneficiari unici, instrumentul Accelerator al CEI va oferi în principal sprijin prin finanțare mixtă exclusiv beneficiarilor unici. În anumite condiții, stabilite în detaliu în decizie (programul specific), acesta poate furniza și sprijin exclusiv sub formă de grant sau exclusiv sub formă de capitaluri proprii.

În cadrul instrumentului Accelerator al CEI se acordă sprijin exclusiv sub formă de grant numai sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții cumulative:

- a) proiectul cuprinde informații cu privire la capacitatea și disponibilitatea de extindere ale solicitantului;
- b) beneficiarul poate fi doar o întreprindere nou-înființată sau un IMM;
- c) în cadrul instrumentului Accelerator al CEI se poate acorda unui beneficiar un sprijin exclusiv sub formă de grant o singură dată pe parcursul desfășurării programului Orizont Europa, cu un plafon maxim de 2,5 milioane EUR;
- d) în bugetul instrumentului Accelerator al CEI, proporția dedicată sprijinului exclusiv sub formă de grant nu poate depăși [XY %].

Sprijinul exclusiv sub formă de capitaluri proprii poate fi oferit numai unui beneficiar al sprijinului exclusiv sub formă de grant.

- (1a) Beneficiarul instrumentului Accelerator al CEI este o entitate juridică care îndeplinește criteriile pentru a fi considerată o întreprindere nou-înființată, un IMM sau, în situații excepționale, o întreprindere cu capitalizare medie de mici dimensiuni²⁷, stabilită într-un stat membru sau într-o țară asociată. Propunerea poate fi prezentată fie de către beneficiar fie, cu condiția acordului prealabil al beneficiarului, de către una sau mai multe persoane fizice sau entități juridice care intenționează să înființeze sau să sprijine beneficiarul respectiv. În cazul din urmă, acordul de finanțare va fi semnat numai cu beneficiarul.
- (2) O singură decizie de atribuire acoperă și finanțează toate formele de contribuție a Uniunii prevăzute în cadrul finanțării mixte a CEI.
- (3) În temeiul articolelor 24 și 26 și sub rezerva dispozițiilor de la alineatul (4), propunerile fac obiectul unei evaluări a valorii lor individuale de către experți externi independenți și sunt selectate în cadrul unei cereri deschise permanent cu date-limită.

²⁷ Astfel cum sunt definite la articolul 2.

- (4) Criteriile de atribuire sunt:
- (a) excelența;
 - (b) impactul;
 - (c) nivelul de risc al acțiunii care ar împiedica investițiile, calitatea și eficiența punerii în aplicare și necesitatea sprijinului din partea Uniunii.
- (5) Cu acordul solicitanților în cauză, Comisia sau organismele de finanțare care pun în aplicare programul Orizont Europa pot să prezinte în mod direct, în vederea evaluării pe baza ultimului criteriu de atribuire, o propunere pentru o acțiune de inovare și de introducere pe piață care îndeplinește deja primele două criterii, sub rezerva îndeplinirii următoarelor două condiții cumulative:
- (a) propunerea rezultă din orice altă acțiune finanțată prin programul Orizont 2020 sau prin prezentul program;
 - (b) propunerea se bazează pe o evaluare anterioară a proiectului efectuată cu nu mai mult de doi ani în urmă care examinează excelența și impactul propunerii și face obiectul condițiilor și procedurilor detaliate în programul de lucru.
- (6) Poate fi acordată o marcă de excelență, sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții cumulative:
- (a) beneficiarul este o întreprindere nou-înființată, un IMM sau o întreprindere cu capitalizare medie de mici dimensiuni;
 - (b) propunerea a fost eligibilă și a atins pragurile aplicabile pentru primele două criterii de atribuire menționate la alineatul (4);
 - (c) activitățile în cauză ar fi eligibile în cadrul unei acțiuni de inovare.

- (7) În cazul în care o propunere a îndeplinit criteriile de evaluare, experții externi independenți propun un sprijin corespunzător în cadrul instrumentului Accelerator al CEI, pe baza riscului asumat și a resurselor și timpului necesar pentru a aduce și a introduce inovația pe piață.

Comisia poate respinge o propunere reținută de experți externi independenți, pe baza unor motive justificate, incluzând conformitatea cu obiectivele politicilor Uniunii. Comitetul programului este informat cu privire la motivele unor astfel de respingeri.

- (8) Componenta „grant” sau „avans rambursabil” a sprijinului prin instrumentul Accelerator al CEI nu depășește 70 % din costurile totale eligibile ale acțiunii de inovare selectate.
- (9) Modalitățile de execuție pentru componentele „capitaluri proprii” și „sprijin rambursabil” ale sprijinului prin instrumentul Accelerator al CEI sunt prezentate în detaliu în Decizia [programul specific].
- (10) Contractul pentru acțiunea selectată stabilește obiective de etapă specifice și prefinanțarea și plățile în tranșe corespunzătoare ale sprijinului prin instrumentul Accelerator al CEI.

În cazul finanțării mixte în cadrul CEI, activitățile care corespund unei acțiuni de inovare pot fi lansate și se poate plăti prima tranșă de prefinanțare a grantului sau avansul rambursabil înainte de execuția altor componente ale finanțării mixte în cadrul CEI atribuite. Execuția respectivelor componente este condiționată de realizarea obiectivelor de etapă specifice stabilite în contract.

- (11) În conformitate cu contractul, acțiunea este suspendată, modificată sau, în cazul unei justificări corespunzătoare, încheiată dacă obiectivele de etapă nu sunt atinse. De asemenea, ea poate fi încheiată dacă nu se poate realiza introducerea pe piață preconizată.

În cazuri excepționale și la recomandarea comitetului CEI, Comisia poate decide să mărească sprijinul prin instrumentul Accelerator al CEI sub rezerva evaluării proiectului de către experți externi independenți. Comitetul programului este informat cu privire la astfel de situații.

Capitolul VI

Experți

Articolul 44

Numirea experților externi independenți

- (1) Experții externi independenți sunt desemnați și selectați pe baza unor cereri de candidaturi individuale și a unor cereri adresate unor organizații relevante precum agențiile de cercetare, institutele de cercetare, universitățile, organizațiile de standardizare, organizațiile societății civile sau întreprinderile, în vederea stabilirii unei baze de date cu candidați. Prin derogare de la articolul 237 alineatul (3) din Regulamentul financiar, Comisia sau organismul de finanțare relevant poate selecta, dacă se consideră oportun și în cazuri justificate corespunzător, în mod transparent, orice expert individual care deține competențele adecvate și nu este inclus în baza de date.
- (2) În conformitate cu articolul 237 alineatele (2) și (3) din Regulamentul financiar, experții externi independenți sunt remunerați pe baza unor condiții standard. Dacă acest lucru este justificat, poate fi acordat un nivel adecvat de remunerare care depășește condițiile standard, pe baza standardelor relevante ale pieței, în special pentru anumiți experți la nivel înalt.
- (3) În plus față de dispozițiile de la articolul 38 alineatele (2) și (3) din Regulamentul financiar, numele experților externi independenți numiți cu titlu personal pentru a evalua cererile de grant sunt publicate, împreună cu domeniul lor de competență, cel puțin o dată pe an pe site-ul Comisiei sau al organismului de finanțare. Informațiile respective sunt colectate, prelucrate și publicate în conformitate cu normele UE privind protecția datelor.
- (4) La numirea experților externi independenți, Comisia sau organismul de finanțare relevant ia măsurile corespunzătoare pentru a încerca să asigure o componență echilibrată în cadrul grupurilor de experți și al comitetelor de evaluare din punctul de vedere al competențelor, experienței, cunoștințelor, inclusiv în domeniul științelor sociale și umaniste (SSU), al diversității geografice și genului, ținând seama de situația din domeniul acțiunii.

TITLUL III

MONITORIZAREA, COMUNICAREA, EVALUAREA ȘI CONTROLUL PROGRAMULUI

Articolul 45

Monitorizare și raportare

- (1) În anexa V sunt stabiliți indicatori pentru raportările privind progresele înregistrate de program în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor stabilite la articolul 3, precum și căi de impact.
- (2) Dacă se consideră necesar, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 50, cu privire la modificarea anexei V în scopul completării sau modificării indicatorilor aferenți căilor de impact și pentru a stabili valori de referință și ținte.
- (3) Sistemele de raportare cu privire la performanță garantează că datele referitoare la monitorizarea punerii în aplicare a programului și la rezultate sunt colectate în mod eficient, cu eficacitate și la timp. În acest scop, destinatarilor fondurilor Uniunii și (dacă este cazul) statelor membre li se vor impune cerințe de raportare proporționale²⁸.

Articolul 46

Informare, comunicare, publicitate, diseminare și exploatare

- (1) Destinatarii fondurilor Uniunii recunosc originea și asigură vizibilitatea finanțării Uniunii (în special în cazul promovării acțiunilor și a rezultatelor acestora), oferind informații coerente, concrete și proporționale adresate unor categorii de public diverse, printre care mass-media și publicul larg.

²⁸ Dispozițiile privind monitorizarea parteneriatelor europene sunt stabilite în Anexa III la regulament.

- (2) Comisia implementează acțiuni de informare și comunicare privind programul, acțiunile și rezultatele sale. Sunt oferite entităților interesate servicii de corelare a activităților pe baza analizei datelor concrete și a afinităților din cadrul rețelelor, pentru a alcătui consorții pentru proiecte colaborative, acordându-se o atenție specială identificării oportunităților de stabilire de contacte pentru entitățile juridice din state membre cu performanțe scăzute în domeniul C&I. Pe baza unei astfel de analize, pot fi organizate evenimente speciale pentru corelarea activităților în funcție de cererile de propuneri specifice. Resursele financiare alocate programului contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele prevăzute la articolul 3.
- (3) Comisia instituie, de asemenea, o strategie de diseminare și exploatare menită să crească disponibilitatea și diseminarea rezultatelor cercetării și inovării și a cunoștințelor generate de program, pentru a accelera exploatarea în vederea introducerii pe piață și a crește impactul programului. Resursele financiare alocate programului contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, precum și a activităților de informare, comunicare, publicitate, diseminare și exploatare, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele prevăzute la articolul 3.

Articolul 47

Evaluarea programului

- (1) Evaluările programului se efectuează în timp util pentru a putea contribui la procesul decizional referitor la program, la programul care îi va succeda acestuia și la alte inițiative relevante pentru cercetare și inovare.
- (2) Evaluarea intermediară a programului se realizează cu sprijinul unor experți independenți selectați pe baza unui proces transparent, imediat ce sunt disponibile suficiente informații cu privire la punerea în aplicare a programului, dar nu mai târziu de patru ani de la începerea punerii în aplicare a acestuia. Ea include o evaluare a impactului pe termen lung al programelor-cadru precedente și constituie baza de ajustare a punerii în aplicare a programului, după caz.

- (3) La finalul punerii în aplicare a programului, dar nu mai târziu de patru ani de la sfârșitul perioadei indicate la articolul 1, Comisia efectuează o evaluare finală a programului. Ea include o evaluare a impactului pe termen lung al programelor-cadru precedente.
- (4) Comisia comunică concluziile evaluărilor, însoțite de observațiile sale, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.

Articolul 48

Audituri

- (1) Sistemul de control al programului asigură un echilibru adecvat între încredere și control, ținând cont de costurile administrative și de alte costuri ale controalelor de la toate nivelurile, în special pentru beneficiari.
- (2) Strategia de audit a programului se bazează pe auditul financiar al unui eșantion reprezentativ de cheltuieli din ansamblul programului. Eșantionul reprezentativ este completat de o selecție bazată pe evaluarea riscurilor legate de cheltuieli. Acțiunile care beneficiază de finanțare comună din partea mai multor programe ale Uniunii fac obiectul unui singur audit, care vizează toate programele implicate și normele aplicabile acestora.

- (3) În plus, Comisia sau organismul de finanțare se poate baza pe evaluări combinate ale sistemelor la nivelul beneficiarilor. Aceste evaluări combinate sunt facultative pentru anumite tipuri de beneficiari și constau într-un audit al sistemelor și al proceselor, completat de un audit al operațiunilor, realizat de un auditor independent care are competența de a efectua audituri legale ale documentelor contabile în conformitate cu Directiva 2006/43/CE²⁹. Ele pot fi utilizate de Comisie sau de organismul de finanțare pentru a determina asigurarea globală în ceea ce privește buna gestiune financiară a cheltuielilor, precum și pentru a reexamina nivelul auditurilor ex-post și al certificatelor referitoare la situațiile financiare.
- (4) În conformitate cu articolul 127 din Regulamentul financiar, Comisia sau organismul de finanțare se poate baza pe auditurile cu privire la utilizarea contribuțiilor Uniunii efectuate de alte persoane sau entități, inclusiv de alte persoane decât cele mandatate de instituțiile sau organismele Uniunii.
- (5) Auditurile pot fi efectuate în termen de maximum doi ani de la plata soldului.

Articolul 49

Protecția intereselor financiare ale Uniunii

- (1) Comisia sau reprezentanții săi și Curtea de Conturi au competența de a efectua audituri sau, în cazul organizațiilor internaționale, competența de a efectua verificări în conformitate cu acordurile convenite cu acestea, atât pe bază de documente, cât și la fața locului, în ceea ce privește toți beneficiarii de granturi, contractanții și subcontractanții care au primit fonduri din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament.

²⁹ Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului (JO L 157, 9.6.2006, p. 87).

- (2) Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua anchete administrative, inclusiv controale și inspecții la fața locului, în conformitate cu dispozițiile și procedurile prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului și în Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului, cu scopul de a identifica cazurile de fraudă, corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii în legătură cu finanțarea din partea Uniunii sau cu garanțiile bugetare în temeiul prezentului regulament.
- (3) Autorităților competente din țările terțe și organizațiilor internaționale li se poate solicita, de asemenea, să coopereze cu Parchetul European (EPPO), în conformitate cu acordurile de asistență juridică reciprocă, atunci când acesta efectuează investigații referitoare la infracțiuni care intră în sfera sa de competență în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939.
- (4) Fără a aduce atingere alineatelor (1) și (2), acordurile de cooperare cu țări terțe și cu organizații internaționale, contractele, acordurile de grant și alte angajamente juridice, precum și acordurile de stabilire a unei garanții bugetare, rezultate din punerea în aplicare a prezentului regulament, conțin dispoziții care împuternicesc în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze astfel de audituri, controale și inspecții la fața locului, în limitele competențelor lor respective. Este vorba inclusiv despre dispoziții menite să garanteze că eventualii terți implicați în execuția fondurilor Uniunii sau a unei operațiuni de finanțare sprijinite, în totalitate sau parțial, de o garanție bugetară acordă drepturi echivalente.

Articolul 50

Exercitarea delegării de competențe

- (1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.
- (2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 45 alineatul (2) se conferă Comisiei până la 31 decembrie 2028.

- (3) Delegarea de competențe menționată la articolul 45 alineatul (2) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.
- (4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.
- (5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
- (6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 45 alineatul (2) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

TITLUL IV

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 51

Abrogare

Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 și Regulamentul (UE) nr. 1290/2013 se abrogă cu efect de la 1 ianuarie 2021.

Articolul 52

Dispoziții tranzitorii

- (1) Prezentul regulament nu afectează continuarea sau modificarea acțiunilor vizate, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1291/2013 și al Regulamentului (UE) nr. 1290/2013, care continuă să se aplice acțiunilor respective până la încheierea lor. Planurile de lucru și acțiunile prevăzute în planurile de lucru adoptate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1290/2013 și în temeiul actelor de bază ale organismelor de finanțare corespunzătoare sunt în continuare reglementate, de asemenea, de Regulamentul (UE) nr. 1290/2013 și de actele de bază până la finalizarea lor.
- (2) Pachetul financiar pentru program poate acoperi, de asemenea, cheltuieli de asistență tehnică și administrativă necesare pentru a asigura tranziția de la măsurile adoptate în temeiul Regulamentului anterior (UE) nr. 1291/2013 la programul actual.

Articolul 53

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European

Pentru Consiliu

Președintele Președintele

ANEXA I

LINII GENERALE ALE ACTIVITĂȚILOR

Obiectivele generale și specifice prevăzute la articolul 3 sunt urmărite la nivelul întregului program, prin intermediul domeniilor de intervenție și al liniilor generale de activitate descrise în prezenta anexă, precum și în anexa I la programul specific.

1. Pilonul I „Excelență științifică”

Prin intermediul următoarelor activități, în conformitate cu articolul 4, acest pilon promovează excelența științifică, atrage cele mai mari talente în Europa, furnizează un sprijin adecvat cercetătorilor în etapa incipientă și sprijină crearea și difuzarea excelenței științifice, a unor cunoștințe, metodologii și competențe, tehnologii și soluții de înaltă calitate la provocările globale în domeniul social, al mediului și în domeniul economic. De asemenea, el contribuie la celelalte obiective specifice ale programului, astfel cum sunt descrise la articolul 3.

- (a) Consiliul European pentru Cercetare: Furnizarea de finanțări atractive și flexibile care să permită cercetătorilor talentați și creativi și echipelor acestora să exploreze cele mai promițătoare căi la frontierele științei, indiferent de cetățenia sau țara lor de origine și pe baza concurenței fondate exclusiv pe criteriul excelenței.

Domeniu de intervenție: știința de frontieră

- (b) Acțiunile Marie Skłodowska-Curie: Echiparea cercetătorilor cu cunoștințe și competențe noi prin mobilitate și expunere transfrontaliere, transsectoriale și transdisciplinare, consolidarea sistemelor de formare și de dezvoltare a carierei, precum și structurarea și îmbunătățirea recrutării la nivel instituțional și național, ținând seama de Carta europeană a cercetătorilor și de Codul de conduită privind recrutarea cercetătorilor; în acest sens, acțiunile Marie Skłodowska-Curie ajută la crearea bazelor excelenței europene în cercetare, acolo unde este relevant contribuind la stimularea creării de locuri de muncă, a creșterii economice și a investițiilor, precum și la soluționarea provocărilor societale prezente și viitoare.

Domenii de intervenție: cultivarea excelenței prin intermediul mobilității transfrontaliere, transsectoriale și transdisciplinare a cercetătorilor; încurajarea dobândirii de noi competențe prin intermediul unei formări profesionale de nivel excelent a cercetătorilor; consolidarea resurselor umane și a dezvoltării competențelor în întregul Spațiu european de cercetare, inclusiv sprijinirea cercetătorilor să revină în țara lor de origine după activități desfășurate fie în interiorul Uniunii, fie în afara acesteia; îmbunătățirea și facilitarea sinergiilor; promovarea informării publicului.

- (c) Infrastructurile de cercetare: înzestrarea Europei cu infrastructuri de cercetare durabile de talie mondială, care să fie deschise și accesibile pentru cei mai buni cercetători din Europa și din afara acesteia. Încurajarea utilizării infrastructurilor de cercetare existente, inclusiv a celor finanțate din fondurile ESI. Procedând astfel, potențialul infrastructurii de cercetare de a sprijini progresul și inovarea științifice și de a favoriza știința deschisă și excelența științifică, care respectă principiile FAIR, va fi consolidat, alături de activitățile legate de politicile conexe ale Uniunii și de cooperarea internațională în domeniu.

Domenii de intervenție: consolidarea și dezvoltarea peisajului de infrastructuri europene de cercetare; deschiderea, integrarea și interconectarea infrastructurilor de cercetare; consolidarea politicii europene privind infrastructurile de cercetare și a cooperării internaționale; consolidarea rolului infrastructurilor europene de cercetare și al activităților lor în domeniul inovării și al formării.

2. Pilonul II „Provocări globale și competitivitate industrială europeană”

Prin următoarele activități, în conformitate cu articolul 4, acest pilon sprijină crearea și mai buna difuzare a unor cunoștințe, tehnologii și soluții sustenabile noi de înaltă calitate, consolidează competitivitatea industriei europene, intensifică impactul cercetării și inovării în ceea ce privește dezvoltarea, sprijinirea și punerea în aplicare a politicilor Uniunii și sprijină preluarea soluțiilor inovatoare în industrie, mai ales în rândul IMM-urilor și al întreprinderilor nou-înființate, precum și în societate pentru a aborda provocările mondiale. De asemenea, el contribuie la celelalte obiective specifice ale programului, astfel cum sunt descrise la articolul 3.

SSU vor fi integrate pe deplin în toate clusterelor, cu includerea unor activități specifice dedicate acestor discipline.

Pentru a spori la maximum flexibilitatea, impactul și sinergiile, activitățile de cercetare și inovare sunt organizate în șase clustere, care, în mod individual și împreună, vor stimula cooperarea interdisciplinară, transsectorială, între diverse politici, la nivel transfrontalier și internațional. În cadrul acestui pilon al programului Orizont Europa vor fi incluse activități situate într-o gamă largă de niveluri de maturitate tehnologică, inclusiv niveluri mai scăzute.

Fiecare cluster contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă, iar multe ODD sunt sprijinite de mai multe clustere.

Activitățile de cercetare și inovare sunt puse în aplicare în cadrul următoarelor clustere și între acestea:

- (a) Clusterul „Sănătate”: îmbunătățirea și protejarea sănătății și bunăstării cetățenilor de toate vârstele, prin generarea de noi cunoștințe, prin dezvoltarea de soluții inovatoare și prin asigurarea integrării, acolo unde este relevant, a unei perspective de gen în vederea prevenirii, diagnosticării, monitorizării, tratării și vindecării bolilor; atenuarea riscurilor pentru sănătate, protecția populațiilor și promovarea unei stări bune de sănătate și a bunăstării, inclusiv la locul de muncă; îmbunătățirea eficienței din punctul de vedere al costurilor, a caracterului echitabil și a durabilității sistemelor de sănătate publică; prevenirea bolilor legate de sărăcie și sprijinirea și facilitarea participării și autogestionării pacienților.

Domenii de intervenție: sănătate pe tot parcursul vieții; factorii de mediu și sociali determinanți ai sănătății; bolile netransmisibile și bolile rare; bolile infecțioase, inclusiv bolile legate de sărăcie și bolile neglijate; instrumente, tehnologii și soluții digitale pentru sănătate și îngrijire, inclusiv medicină personalizată; sistemele de sănătate.

- (b) Clusterul „Cultura și societatea favorabilă incluziunii”: consolidarea valorilor democratice, inclusiv statul de drept și drepturile fundamentale, protejarea patrimoniului nostru cultural și promovarea schimbărilor socioeconomice care contribuie la incluziune și la creștere economică, inclusiv gestionarea migrației și integrarea migranților.

Domenii de intervenție: guvernanță și democrație; patrimoniu cultural; transformări sociale și economice.

- (c) Clusterul „Securitatea civilă pentru societate”: răspunsul la provocările generate de persistența amenințărilor la adresa securității, inclusiv a criminalității cibernetice, precum și de catastrofele naturale și cele provocate de om.

Domenii de intervenție: societăți reziliente în caz de catastrofe; protecție și securitate; securitate cibernetică.

- (d) Clusterul „Dezvoltarea digitală, industria și spațiul”: consolidarea capacităților și asigurarea suveranității Europei în domeniul tehnologiilor generice esențiale pentru digitalizare și producție, precum și în ceea ce privește tehnologia spațială, de-a lungul întregului lanț valoric, pentru a construi o industrie competitivă, digitală, cu emisii reduse de carbon și circulară; asigurarea aprovizionării durabile cu materii prime; dezvoltarea de materiale avansate și oferirea unei baze pentru progrese și inovare cu privire la toate provocările societale globale.

Domenii de intervenție: tehnologiile de producție; tehnologiile digitale esențiale; tehnologiile generice emergente; materialele avansate; inteligența artificială și robotica; internetul de nouă generație; tehnica de calcul avansat și volumele mari de date (Big Data); industriile circulare; industriile curate și cu emisii scăzute de dioxid de carbon; spațiul, inclusiv observarea Pământului.

- (e) Clusterul „Climă și energie”: combaterea schimbărilor climatice printr-o mai bună înțelegere a cauzelor, evoluției, riscurilor, efectelor și oportunităților acestora, prin asigurarea faptului că sectorul energiei dobândește un caracter mai favorabil climei și mediului, mai eficient și mai competitiv, mai inteligent, mai sigur și mai rezilient, prin îmbunătățirea rezilienței Uniunii față de șocuri externe și prin adaptarea comportamentului social în vederea îndeplinirii ODD-urilor.

Domenii de intervenție: climatologie și soluții în domeniul climei; aprovizionarea cu energie; sistemele și rețelele energetice; clădirile și instalațiile industriale aflate în tranziție energetică; comunitățile și orașele; competitivitatea industrială în domeniul transporturilor; stocarea energiei.

- (ee) Clusterul „Mobilitate”: asigurarea faptului că sectorul transporturilor, inclusiv vehiculele, dobândește un caracter mai favorabil climei și mediului, mai eficient și mai competitiv, mai inteligent, mai sigur și mai rezilient.

Domenii de intervenție: competitivitatea industrială în domeniul transporturilor; transporturi și mobilitate curate, sigure și accesibile; mobilitatea inteligentă;

- (f) Clusterul „Bioeconomie, alimente, resurse naturale și mediu”: protejarea mediului, refacerea, gestionarea și utilizarea în mod durabil a resurselor biologice și naturale de pe uscat și din mare pentru a stopa erodarea biodiversității, a aborda problema securității alimentare și nutriționale pentru toți și tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, eficientă din punctul de vedere al resurselor și circulară și către o bioeconomie sustenabilă.

Domenii de intervenție: observarea mediului; biodiversitate și resurse naturale; agricultura, silvicultura și zonele rurale; mările, oceanele și apele continentale; sistemele alimentare; sistemele de bioinovare din bioeconomia europeană; sistemele circulare.

- (g) Activități nenucleare directe ale Centrului Comun de Cercetare: generarea de dovezi științifice de înaltă calitate pentru politici publice bune, eficiente și cu costuri accesibile. Noile inițiative și propuneri legislative ale UE au nevoie de date transparente, complete și echilibrate pentru a fi concepute în mod inteligent, în timp ce punerea în aplicare a politicilor are nevoie de date concrete pentru măsurare și monitorizare. JRC va furniza politicilor Uniunii dovezi științifice independente și asistență tehnică pe parcursul întregului ciclu al politicilor. JRC își va concentra cercetarea pe prioritățile de politică ale UE.

Domenii de intervenție: sănătatea; incluziune, creativitate și cultură, securitate civilă pentru societate; dezvoltarea digitală și industria; climă, energie și mobilitate; bioeconomie, alimente, resurse naturale și mediu; sprijinul pentru funcționarea pieței interne și guvernanta economică a Uniunii; sprijinul pentru statele membre în ceea ce privește punerea în aplicare a legislației și dezvoltarea de strategii de specializare inteligentă; instrumentele și metodele analitice pentru elaborarea politicilor; gestionarea cunoștințelor; transferul de cunoștințe și tehnologie; sprijinul pentru știință pentru platforme politice.

3. Pilonul III „O Europă inovatoare”

Prin intermediul următoarelor activități, acest pilon promovează, în conformitate cu articolul 4, toate formele de inovare, în special în interiorul IMM-urilor, prin facilitarea dezvoltării, activităților demonstrative și transferului de cunoștințe în domeniul tehnologic, și consolidează aplicarea soluțiilor inovatoare. De asemenea, el contribuie la celelalte obiective specifice ale programului, astfel cum sunt descrise la articolul 3. CEI va fi pus în aplicare, în principal, prin două tipuri de acțiuni: instrumentul Pathfinder, pus în aplicare în principal prin cercetare colaborativă, și instrumentul Accelerator.

- (a) Consiliul european pentru inovare: promovarea tuturor tipurilor de inovare, cu un accent puternic pe inovarea revoluționară și disruptivă cu potențial de extindere la nivelul UE și la nivel internațional.

Domenii de intervenție: „Pathfinder”, pentru sprijinirea tehnologiilor revoluționare viitoare și emergente, creatoare de piețe și/sau „deep tech”; „Accelerator”, pentru reducerea decalajului de finanțare dintre fazele înaintate ale activităților de cercetare și inovare și pătrunderea pe piață, pentru a permite introducerea eficace a inovării revoluționare creatoare de piețe și extinderea societăților atunci când piața nu oferă o finanțare viabilă; activități suplimentare, cum ar fi premiile și bursele, precum și serviciile cu valoare adăugată pentru întreprinderi.

- (b) Ecosisteme de inovare europene

Domenii de intervenție: conectarea, atunci când este relevant împreună cu EIT, cu actorii regionali și naționali în domeniul inovării și sprijinirea punerii în aplicare a programelor de inovare transfrontaliere comune de către statele membre, regiuni și țările asociate, de la schimbul de practici și de cunoștințe cu privire la reglementarea în domeniul inovării la îmbunătățirea competențelor non-tehnice pentru inovare și până la acțiuni de cercetare și inovare, inclusiv inovare deschisă sau ghidată de utilizator, pentru a spori eficiența sistemului de inovare european. Aceasta ar trebui pusă în aplicare în sinergie, printre altele, cu sprijinul din partea FEDR pentru ecosistemele de inovare și pentru parteneriatele interregionale în legătură cu subiecte referitoare la specializarea inteligentă.

- (c) Institutul European de Inovare și Tehnologie

[Domenii de intervenție: consolidarea și extinderea ecosistemelor de inovare durabile în întreaga Europă; încurajarea dezvoltării de competențe antreprenoriale și de inovare din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții și sprijinirea transformării antreprenoriale a universităților din UE; furnizarea pe piață de noi soluții pentru provocările societale globale; sinergiile și valoarea adăugată în cadrul programului Orizont Europa; interconectarea cu sprijinul pe scară largă și cu nivel ridicat de risc acordat prin CEI inovatorilor promițători, prin sprijinirea întreprinderilor nou-înființate și a celor în curs de extindere.]

4. Partea intitulată „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare”

Prin intermediul următoarelor activități, în conformitate cu articolul 4, această parte a programului optimizează rezultatele programului în vederea extinderii participării și a consolidării Spațiului european de cercetare. Ea vizează întărirea relațiilor de colaborare în Europa și deschiderea rețelelor europene de cercetare și inovare, precum și exploatarea potențialului rezervorului de talente din Uniune. În plus, contribuie la îmbunătățirea vizibilității științei în societate. Ea sprijină obiectivele specifice ale programului, astfel cum sunt descrise la articolul 3, inclusiv măsurile specifice pentru o participare sporită a statelor membre cu performanțe scăzute în domeniul C&I. Stând la baza întregului program, această parte va sprijini activitățile care contribuie la atragerea talentelor, stimularea circulației creierelor și prevenirea exodului de creiere, o Europă mai ancorată în cunoaștere, mai inovatoare și cu o mai mare egalitate de gen, în prima linie a concurenței mondiale, stimulând cooperarea transnațională și optimizând astfel punctele forte și potențialele naționale din întreaga Europă în cadrul unui Spațiu european de cercetare (SEC) performant, în care cunoștințele și forța de muncă de înaltă calificare circulă liber, în care rezultatele C&I sunt diseminate pe scară largă către cetățeni bine informați, sunt înțelese și acceptate cu încredere de aceștia și aduc beneficii societății în ansamblu și în care politicile UE, în special politica în domeniul C&I, se bazează pe probe științifice de înaltă calitate.

Ea sprijină, de asemenea, activitățile care au ca scop îmbunătățirea calității propunerilor din partea entităților juridice din statele membre cu performanțe scăzute în domeniul C&I, cum ar fi verificarea și consultanța profesionistă înaintea depunerii propunerilor, și pe cele vizând stimularea activităților punctelor naționale de contact pentru a îmbunătăți stabilirea internațională de contacte, precum și activitățile care urmăresc sprijinirea entităților juridice din statele membre cu performanțe scăzute în domeniul C&I să se alăture unor proiecte colaborative deja selectate în care nu participă entități juridice din astfel de state membre.

Domenii de intervenție: extinderea participării și partajarea excelenței prin formarea de echipe, programe de înfrățire, catedre SEC, COST și activități de stimulare a circulației creierelor; reformarea și consolidarea sistemului european de cercetare și inovare, de exemplu prin sprijinirea reformelor în ceea ce privește politica națională în domeniul cercetării și inovării, prin furnizarea de medii atractive pentru desfășurarea carierei și prin sprijinirea dimensiunii de gen și a inițiativelor științifice cetățenești.

ANEXA Ia

INSTITUTUL EUROPEAN DE INOVARE ȘI TEHNOLOGIE (EIT)

La punerea în aplicare a activităților programului din cadrul EIT se aplică următoarele dispoziții:

[1. Motivare

Așa cum indică în mod clar raportul grupului independent la nivel înalt privind maximizarea impactului programelor de cercetare și inovare ale UE (grupul la nivel înalt Lamy), calea de urmat este „educația pentru viitor și investițiile în oameni care vor contribui la schimbări”. În special, universitățile europene sunt chemate să stimuleze spiritul antreprenorial, să elimine granițele dintre discipline și să instituționalizeze colaborări puternice nedisciplinare între industrie și mediul academic. Potrivit unor studii recente, accesul la persoane talentate este, de departe, cel mai important factor care influențează alegerea sediului întreprinderilor nou-înființate de către antreprenorii europeni. Oportunitățile de educație și formare în domeniul antreprenoriatului joacă un rol esențial pentru crearea unei noi generații de inovatori și consolidarea aptitudinilor celor existenți de a-și dezvolta afacerea la niveluri mai mari de succes. Accesul la antreprenori talentați, alături de accesul la servicii profesioniste, la capital și la piețe la nivelul UE, precum și reunirea de actorilor-cheie din domeniul inovării în jurul unui obiectiv comun reprezintă principalele ingrediente necesare pentru dezvoltarea ecosistemului de inovare. Este necesară coordonarea eforturilor din întreaga UE, pentru a crea o masă critică de clustere și ecosisteme antreprenoriale interconectate la nivelul UE.

Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a dezvolta ecosisteme în care cercetătorii, inovatorii, industriile și guvernele să poată interacționa cu ușurință. În realitate, ecosistemele de inovare nu funcționează încă în mod optim din mai multe cauze, printre care:

- interacțiunea dintre actorii din domeniul inovării este încă împiedicată de barierele organizaționale, de reglementare și culturale existente între ei;
- eforturile de consolidare a sistemelor de inovare sunt afectate de absența coordonării și a unei orientări clare asupra unui impact și a unor obiective specifice.

Pentru a face față provocărilor viitoare, a valorifica oportunitățile oferite de noile tehnologii și a contribui la creșterea economică durabilă, la crearea de locuri de muncă, la competitivitate și la bunăstarea cetățenilor Europei, este necesar să se consolideze în continuare capacitatea de inovare a Europei, prin încurajarea creării de noi medii favorabile colaborării și inovării, consolidarea capacităților de inovare ale universităților și ale sectorului cercetării, sprijinirea unei noi generații de antreprenori, stimularea creării și a dezvoltării de întreprinderi inovatoare, consolidarea capacităților de inovare ale universităților și ale sectorului cercetării, sprijinirea unei noi generații de antreprenori, stimularea creării și a dezvoltării de întreprinderi inovatoare.

Natura și amploarea provocărilor din domeniul inovării impun stabilirea de contacte și mobilizarea actorilor și a resurselor la nivel european, prin promovarea colaborării transfrontaliere. Este necesar să se elimine barierele dintre discipline și din cadrul lanțurilor valorice și să se stimuleze crearea unui mediu favorabil pentru un schimb eficient de cunoștințe și de expertiză, precum și pentru dezvoltarea și atragerea talentelor antreprenoriale.

2. Domenii de intervenție

2.1. *Ecosisteme de inovare durabile în întreaga Europă*

În conformitate cu Regulamentul privind EIT și cu Agenda strategică de inovare, EIT va juca un rol mai important în consolidarea ecosistemelor de inovare durabile în întreaga Europă. În special, EIT va continua să gestioneze, în principal prin intermediul comunităților sale de cunoaștere și inovare (CCI), parteneriatele europene de mare anvergură care abordează provocări societale specifice. EIT va continua să consolideze ecosistemele de inovare din jurul acestora prin deschiderea lor și prin încurajarea integrării dintre cercetare, inovare și educație. În plus EIT va contribui la eliminarea lacunelor existente în materie de performanță a inovării în întreaga Europă, prin extinderea Schemei sale de Inovare Regională. EIT va colabora cu ecosistemele de inovare care prezintă un înalt potențial de inovare, bazate pe strategii, aliniere tematică și impact, în strânsă sinergie cu strategiile și platformele de specializare inteligentă.

Linii generale

- Consolidarea eficacității CCI-urilor existente spre a permite pe termen lung tranziția către autosustenabilitate și crearea unora noi într-un număr limitat de domenii tematice;

- Accelerarea progresului regiunilor către excelență în țările modest sau moderat inovatoare, în strânsă cooperare cu fondurile structurale relevante, după caz.

2.2. *Competențe antreprenoriale și de inovare din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții, inclusiv creșterea capacităților universităților în toată Europa*

Activitățile educaționale ale EIT vor fi consolidate pentru a încuraja inovarea și spiritul antreprenorial prin îmbunătățirea sistemului de educație și formare. Un accent mai puternic pe dezvoltarea capitalului uman va fi întemeiat pe extinderea programelor educaționale existente ale CCI-urilor EIT, pentru ca acestea să ofere în continuare studenților și profesioniștilor programe de învățământ de înaltă calitate, bazate pe inovare și spirit antreprenorial, în conformitate, în special, cu strategia industrială și în materie de competențe a UE. Aceasta poate include sprijinirea cercetătorilor și inovatorilor de către alte părți ale programului Orizont Europa, în special de MSCA. De asemenea, EIT va sprijini modernizarea universităților în toată Europa și integrarea acestora în ecosisteme de inovare, prin stimularea și sporirea potențialului și a capacităților lor antreprenoriale și prin încurajarea acestora să anticipeze mai bine noile cerințe în materie de competențe.

Linii generale

- Elaborarea de programe de învățământ inovatoare, luând în considerare nevoile viitoare ale industriei, precum și de programe transversale destinate studenților, antreprenorilor și profesioniștilor din Europa și din afara acesteia, în care cunoștințele specializate și specifice fiecărui sector să fie combinate cu competențe antreprenoriale și orientate spre inovare, precum competențe de înalt nivel tehnologic legate de tehnologiile digitale și de tehnologiile generice esențiale;
- Consolidarea și extinderea etichetei EIT pentru a îmbunătăți vizibilitatea și recunoașterea programelor educaționale cu eticheta EIT bazate pe parteneriate între diferite instituții de învățământ superior, centre de cercetare și societăți și pentru a oferi programe de învățare prin practică și educație antreprenorială ținută, precum și mobilitate la nivel internațional, interorganizațional și intersectorial;

- Dezvoltarea capacităților de inovare și de antreprenoriat din sectorul învățământului superior, prin mobilizarea expertizei comunității EIT în ceea ce privește crearea de legături între educație, cercetare și mediul de afaceri;
- Consolidarea rolului comunității de absolvenți ai EIT, ca model pentru noii studenți și ca un instrument puternic de comunicare a impactului EIT.

2.3. Noi soluții de introdus pe piață

EIT va facilita cooperarea dintre antreprenori, inovatori, cercetători, cadre didactice, studenți și alți actori din domeniul inovării în cadrul unor echipe interdisciplinare și îi va capacita pe aceștia în acest sens, pentru a genera idei și a le transforma în inovații atât graduale, cât și disruptive. Activitățile vor fi caracterizate printr-o inovare deschisă și o abordare transfrontalieră, acordând o atenție deosebită includerii activităților din triunghiul cunoașterii care sunt pertinente pentru asigurarea succesului lor (de exemplu, promotorii proiectului își pot îmbunătăți accesul la: absolvenți calificați într-un anumit domeniu, utilizatori din avangardă, întreprinderi nou-înființate cu idei inovatoare, societăți din exterior care dețin active complementare relevante etc.).

Linii generale

- Sprijinirea dezvoltării de noi produse și servicii; actorii din cadrul triunghiului cunoașterii vor colabora pentru a pregăti soluțiile pentru pătrunderea pe piață;
- Furnizarea de servicii și sprijin de nivel înalt întreprinderilor inovatoare, inclusiv asistență tehnică pentru perfecționarea produselor sau a serviciilor, mentorat intensiv, sprijin pentru atragerea clienților țintă și mobilizarea de capital, în vederea unei introduceri rapide pe piață și a accelerării procesului lor de creștere.

2.4. Sinergiile și valoarea adăugată din cadrul programului Orizont Europa

EIT își va intensifica eforturile de valorificare a sinergiilor și a complementarităților cu diferiți actori și diferite inițiative de la nivelul UE și de la nivel mondial și își va extinde rețeaua de organizații cu care colaborează atât la nivel strategic, cât și operațional.

Linii generale

- Cooperarea cu CEI în vederea raționalizării sprijinului (și anume, a finanțării și a serviciilor) oferit întreprinderilor foarte inovatoare aflate atât în stadiul de întreprindere nou-înființată, cât și în stadiul de extindere, în special prin intermediul CCI-urilor;
- Planificarea și punerea în aplicare a activităților EIT pentru a maximiza sinergiile și complementaritățile cu acțiunile din cadrul pilonului „Provocări globale și competitivitate industrială europeană”;
- Colaborarea cu statele membre ale UE, atât la nivel național, cât și la nivel regional, stabilirea unui dialog structurat și coordonarea eforturilor pentru a permite crearea de sinergii cu inițiativele naționale și regionale, inclusiv cu strategiile de specializare inteligentă, pentru a identifica, partaja și disemina bune practici și învățăminte;
- Partajarea și diseminarea practicilor și învățămintelor inovatoare și contribuția la politica în domeniul inovării în Europa, în coordonare cu alte părți ale programului Orizont Europa;
- Contribuții la discuțiile referitoare la politica din domeniul inovării, precum și la conceperea și punerea în aplicare a priorităților de politică ale UE, prin colaborarea continuă cu toate serviciile relevante ale Comisiei Europene, cu alte programe ale UE și cu părțile interesate participante la acestea, precum și prin explorarea oportunităților din cadrul inițiativelor de punere în aplicare a politicilor;
- Exploatarea sinergiilor cu alte programe ale UE care sprijină dezvoltarea capitalului uman și inovarea (de exemplu, FSE+, FEDR, Erasmus și COSME Plus/Programul pentru piața unică);

- Crearea de alianțe strategice cu actorii-cheie din domeniul inovării de la nivelul UE și de la nivel internațional, precum și sprijinirea CCI-urilor pentru a dezvolta relații de colaborare și legături cu partenerii-cheie din cadrul triunghiului cunoașterii din țările terțe, cu scopul de a deschide piețe noi pentru soluțiile sprijinite de CCI și pentru a atrage finanțare și talente din afara granițelor. Participarea țărilor terțe este promovată.]

ANEXA II

TIPURI DE ACȚIUNI

Programul este pus în aplicare prin intermediul unui număr limitat de „tipuri de acțiuni”, caracterizate prin obiective sau condiții distincte.

Principalele tipuri de acțiuni sunt următoarele:

- acțiuni de cercetare și de inovare: acțiunea constă în principal din activități prin care se urmărește crearea de noi cunoștințe și/sau explorarea fezabilității unor tehnologii, produse, procese, servicii sau soluții noi sau îmbunătățite. Aceasta poate include cercetarea de bază și cea aplicată, dezvoltarea tehnologică și integrarea, testarea, demonstrarea și validarea unui prototip de mici dimensiuni într-un laborator sau într-un mediu simulat;
- acțiuni de inovare: acțiunea constă în principal din activități care vizează în mod direct elaborarea unor planuri și măsuri sau proiecte de produse, procese sau servicii noi, modificate sau îmbunătățite, care poate include crearea de prototipuri, testarea, activitățile demonstrative, crearea de proiecte-pilot, validarea pe scară largă a produselor și replicarea pe piață;
- acțiuni de inovare și de introducere pe piață: acțiuni care includ o acțiune de inovare și alte activități necesare introducerii unei inovații pe piață, inclusiv extinderea întreprinderilor, asigurarea unei finanțări mixte în cadrul Orizont Europa (o combinație de finanțare de tip grant cu finanțare privată);
- cercetarea de frontieră a CEC (inclusiv validarea conceptului de către CEC): acțiuni de cercetare conduse de un cercetător principal, găzduite de unul sau mai mulți beneficiari (numai CEC);
- acțiuni de formare profesională și de mobilitate: acțiune axată pe îmbunătățirea competențelor, a cunoștințelor și a perspectivelor de carieră ale cercetătorilor, pe baza mobilității între țări și, dacă este relevant, între sectoare sau discipline;

- acțiuni de cofinanțare a programului: acțiuni de asigurare a cofinanțării multianuale pentru un program de activități stabilit și/sau pus în aplicare de entități de management și/sau de finanțare a programelor de cercetare și inovare, altele decât organismele de finanțare ale Uniunii. Un astfel de program de activități poate sprijini acțiunile de creare de rețele și de coordonare, de cercetare, de inovare, acțiunile-pilot și acțiunile de inovare și introducere pe piață, acțiunile de formare profesională și de mobilitate, creșterea gradului de sensibilizare și comunicarea, diseminarea și exploatarea, orice sprijin financiar relevant, cum ar fi granturi, premii, achiziții publice, precum și finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa sau o combinație a acestora. Acțiunea de cofinanțare a programului poate fi pusă în aplicare direct de entitățile respective sau de către părți terțe în beneficiul acestora;
- acțiuni de achiziție publică înainte de comercializare: acțiune care are ca scop principal realizarea de achiziții publice înainte de comercializare, pusă în aplicare de beneficiari care sunt autorități contractante sau entități contractante;
- acțiuni de achiziție publică de soluții inovatoare: acțiune care are ca scop principal realizarea de achiziții publice comune sau coordonate de soluții inovatoare, pusă în aplicare de beneficiari care sunt autorități contractante sau entități contractante;
- acțiuni de coordonare și de sprijin: acțiune care contribuie la îndeplinirea obiectivelor programului, cu excepția activităților de cercetare și inovare (în afara cazului în care acestea sunt întreprinse în cadrul componentei „extinderea participării și partajarea excelenței” a părții „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare”), cum ar fi standardizarea, diseminarea, sensibilizarea și comunicarea, crearea de rețele, serviciile de coordonare sau sprijin, dialogurile privind politicile și exercițiile de învățare reciprocă, precum și studiile; coordonarea de jos în sus fără cofinanțare a activităților de cercetare din UE care permite cooperarea dintre entitățile juridice din statele membre și din țările asociate în vederea consolidării Spațiului european de cercetare;
- premiu de stimulare: premiu de stimulare a investițiilor într-o anumită direcție, prin precizarea unui obiectiv înainte de începerea activității;

- premiu de recunoaștere: premiu de recompensare a realizărilor anterioare și a activității remarcabile după executarea acesteia;

achiziții publice: pentru a pune în aplicare anumite părți ale programului legate de interesele strategice și autonomia Uniunii și pentru a organiza, pentru uzul Comisiei, achiziții publice pentru studii, produse, servicii și capacități; achizițiile publice pot lua și forma unor achiziții publice înainte de comercializare sau a unor achiziții publice de soluții inovatoare efectuate de Comisie sau de organismele de finanțare pe cont propriu sau în colaborare cu autoritățile contractante și entitățile contractante din statele membre și țările asociate.

- acțiuni indirecte: activitățile de cercetare și inovare pentru care Uniunea asigură asistență financiară și care sunt întreprinse de către participanți;
- acțiuni directe: activități de cercetare și inovare desfășurate de Comisie prin intermediul Centrului său Comun de Cercetare (JRC).

ANEXA III

PARTENERIATE

Parteneriatele europene sunt selectate și implementate, monitorizate, evaluate, încheiate treptat sau reînnoite pe baza următoarelor criterii:

1) Selecție:

- (a) demonstrarea că parteneriatul european este mai eficace în atingerea obiectivelor conexe ale programului prin implicarea și angajarea partenerilor, în special în ceea ce privește realizarea unor impacturi clare pentru UE și cetățenii săi, în special cu privire la răspunsul la provocările la nivel mondial și realizarea obiectivelor de cercetare și inovare, asigurarea competitivității UE și contribuția la consolidarea Spațiului european de cercetare și inovare și, acolo unde este relevant, respectarea angajamentelor internaționale;

în cazul parteneriatelor europene instituționalizate, instituite în conformitate cu articolul 185 din TFUE, participarea a cel puțin 40 % din statele membre ale UE este obligatorie;

- (b) coerența și sinergiile parteneriatului european cu peisajul cercetării și inovării din UE, urmând în măsura cea mai mare posibilă normele programului Orizont Europa;
- (c) transparența și caracterul deschis al parteneriatului european în ceea ce privește identificarea priorităților și a obiectivelor, formulate în termeni de rezultate și impact preconizate, și în ceea ce privește implicarea unor parteneri și părți interesate din întregul lanț valoric, din diferite sectoare și discipline, inclusiv la nivel internațional, atunci când este relevant și fără a aduce atingere competitivității europene; modalități clare pentru a promova participarea IMM-urilor și pentru diseminarea și exploatarea rezultatelor, mai ales de către IMM-uri, inclusiv prin organizații intermediare;

- (d) demonstrarea *ex-ante* a aditionalității și direcționalității parteneriatului european, inclusiv o viziune strategică comună cu privire la scopul parteneriatului european. Această viziune va conține, în special:
- identificarea prestațiilor, rezultatelor și impacturilor măsurabile preconizate a fi realizate în termene specifice, inclusiv valoarea economică și/sau societală majoră pentru Europa;
 - demonstrarea unor efecte de levier calitative și a unor efecte de levier cantitative semnificative scontate, inclusiv o metodă pentru măsurarea indicatorilor-cheie de performanță;
 - abordări pentru a asigura flexibilitatea punerii în aplicare și posibilitatea de adaptare la evoluția politicilor, a nevoilor societale sau ale pieței ori la progresele științifice în vederea sporirii coerenței politicilor între nivelul regional, cel național și nivelul UE;
 - strategii de ieșire și măsuri pentru eliminarea treptată din program.
- (e) demonstrarea *ex-ante* a angajamentului pe termen lung al partenerilor, incluzând o cotă minimă de investiții publice și/sau private;

În cazul parteneriatelor europene instituționalizate, contribuțiile financiare și/sau în natură ale partenerilor, alții decât Uniunea, vor fi cel puțin egale cu 50 % și pot atinge până la 75 % din angajamentele bugetare agregate ale parteneriatului european. Pentru fiecare parteneriat european instituționalizat, o parte din contribuțiile oferite de parteneri, alții decât Uniunea, va fi sub formă de contribuții financiare. Pentru partenerii diferiți de Uniune și de statele participante, contribuțiile financiare ar trebui să vizeze în principal acoperirea costurilor legate de activități fără caracter concurențial.

2) Punerea în aplicare:

- (a) abordare sistemică care să asigure implicarea activă și timpurie a statelor membre și obținerea efectelor scontate ale parteneriatului european prin punerea în aplicare flexibilă a unor acțiuni comune cu o valoare adăugată europeană ridicată, care merg și dincolo de cererile comune de propuneri pentru activitățile de cercetare și inovare, incluzând activități legate de comercializare și de utilizarea rezultatelor pentru reglementări sau politici;

- (b) măsurile corespunzătoare pentru asigurarea continuă a deschiderii inițiativei și a transparenței punerii sale în aplicare, în special în ceea ce privește stabilirea priorităților și participarea la cererile de propuneri, vizibilitatea Uniunii, măsurile de comunicare și de sensibilizare, diseminarea și exploatarea rezultatelor, inclusiv o strategie clară privind accesul liber/utilizatorii de-a lungul întregului lanț valoric; măsuri adecvate pentru a promova participarea IMM-urilor și informarea acestora;
- (c) activități de coordonare și/sau activități comune cu alte inițiative de cercetare și inovare relevante care să asigure sinergii efective, printre altele pentru a se depăși eventuale obstacole în materie de punere în aplicare la nivel național și pentru a se spori eficiența din punctul de vedere al costurilor;
- (d) angajamente, în special în ceea ce privește contribuțiile financiare din partea fiecărui partener, în conformitate cu dispozițiile de la nivel național, pe întreaga durată de viață a inițiativei;
- (e) în cazul parteneriatului european instituționalizat, accesul Comisiei și al oricărui stat participant care cofinanțează acțiunea relevantă la rezultate și la alte informații legate de acțiune, în scopul dezvoltării, punerii în aplicare și monitorizării politicilor sau programelor Uniunii.

3) Monitorizarea:

- (a) un sistem de monitorizare în conformitate cu cerințele stabilite în articolul 45, pentru a monitoriza progresele înregistrate în direcția realizării unor obiective de politică specifice și rezultatele și indicatorii-cheie de performanță care să permită o evaluare de-a lungul timpului a realizărilor, efectelor și eventualelor măsuri corective necesare;
- (b) raportarea dedicată periodică privind efectele de levier cantitative și calitative, inclusiv privind contribuțiile financiare și în natură angajate și cele furnizate efectiv, vizibilitatea și poziționarea în context internațional și impactul investițiilor din sectorul privat asupra riscurilor legate de cercetare și inovare;
- (c) informații detaliate privind procesul de evaluare și rezultatele obținute în toate cererile de propuneri din cadrul parteneriatelor, puse la dispoziție în timp util și în mod accesibil într-o bază de date online comună.

4) Evaluare, încheiere treptată și reînnoire:

- (a) evaluarea impacturilor înregistrate la nivelul Uniunii și la nivel național în ceea ce privește țintele definite și indicatorii-cheie de performanță, care contribuie la evaluarea programului prevăzută la articolul 47, inclusiv o evaluare a modului de intervenție politică cel mai eficace pentru o eventuală acțiune viitoare și poziționarea oricărei eventuale reînnoiri a unui parteneriat european în peisajul parteneriatelor europene și al priorităților sale politice, în strânsă consultare cu statele membre;
- (b) în absența reînnoirii, măsuri corespunzătoare care să asigure eliminarea treptată a finanțării din programul-cadru, în conformitate cu condițiile și calendarul convenite cu partenerii angajați *ex ante*, fără a aduce atingere posibilității de continuare a finanțării transnaționale prin programe naționale sau alte programe ale Uniunii și fără a aduce atingere investițiilor private.

ANEXA IV

SINERGII CU ALTE PROGRAME

- [(1) Sinergiile cu Fondul european de garantare agricolă și cu Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (Politica Agricolă Comună - PAC) se vor asigura că:
- (a) necesitățile de cercetare și inovare din sectorul agricol și în zonele rurale din UE sunt identificate în special în cadrul parteneriatului european pentru inovare „Productivitatea și durabilitatea agriculturii”³⁰ și vor fi luate în considerare în cadrul procesului de planificare strategică a activităților de cercetare și inovare ale programului și în cadrul programelor de lucru;
 - (b) PAC utilizează în mod optim rezultatele cercetării și ale inovării și promovează utilizarea, punerea în aplicare și implementarea unor soluții inovatoare, inclusiv a celor care derivă din proiecte finanțate prin programele-cadru pentru cercetare și inovare și din parteneriatul european pentru inovare „Productivitatea și durabilitatea agriculturii”;
 - (c) FEADR sprijină utilizarea și diseminarea de cunoștințe și soluții care decurg din rezultatele programului care duc la sporirea dinamicii sectorului agricol și la noi oportunități de dezvoltare a zonelor rurale.
- (2) Sinergiile cu Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) vor asigura faptul că:
- (a) programul și FEPAM sunt interconectate în mare măsură, pe măsură ce necesitățile UE în materie de cercetare și inovare în domeniul politicii marine și maritime vor fi luate în considerare în procesul de planificare strategică a activităților de cercetare și inovare ale programului;

³⁰ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind parteneriatul european pentru inovare „Productivitatea și durabilitatea agriculturii” [COM(2012) 79 final].

- (b) FEPAM sprijină dezvoltarea de noi tehnologii și produse, procese și servicii inovatoare, în special cele care rezultă ca urmare a aplicării programului în domeniul politicilor marine și maritime; FEPAM promovează, de asemenea, colectarea datelor de bază și prelucrarea datelor și diseminează acțiunile relevante sprijinite în cadrul programului, care, la rândul său, contribuie la punerea în aplicare a politicii comune în domeniul pescuitului, a politicii maritime a UE și a guvernăței internaționale a oceanelor.
- (3) Sinergiile cu Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) vor asigura faptul că:
- (a) se utilizează mecanisme de finanțare combinată din partea FEDR și a programului pentru a sprijini activitățile care furnizează o punte de legătură între strategiile de specializare inteligentă și excelența internațională în domeniul cercetării și inovării, inclusiv programele transnaționale și transregionale comune/infrastructurile de cercetare paneuropene, cu scopul de a consolida Spațiul european de cercetare;
 - (b) FEDR se axează, printre altele, pe dezvoltarea și consolidarea ecosistemelor regionale și locale de cercetare și inovare și a transformării industriale, inclusiv pe sprijinirea utilizării rezultatelor și a dezvoltării de noi tehnologii și soluții inovatoare din Programele-cadru pentru cercetare și inovare prin FEDR.
- (4) Sinergiile cu Fondul social european plus (FSE+) vor asigura faptul că:
- (a) FSE+ poate integra și extinde programe de studiu inovatoare sprijinite de program, prin programe naționale sau regionale, pentru a dota cetățenii cu calificările și competențele necesare pentru locurile de muncă ale viitorului;
 - (b) modalitățile de finanțare complementară din partea FSE+ pot fi utilizate pentru a sprijini activități de promovare a dezvoltării capitalului uman în cercetare și inovare, cu scopul de a consolida Spațiul european de cercetare;

- (c) componenta Sănătate din cadrul Fondului Social European+ integrează tehnologii inovatoare și noi modele de afaceri și soluții, în special cele care rezultă din programe, astfel încât să contribuie la crearea de sisteme de sănătate inovatoare, eficiente și sustenabile în statele membre și să faciliteze accesul la asistență medicală mai bună și mai sigură pentru cetățenii europeni.
- (5) Sinergiile cu Mecanismul pentru Interconectarea Europei (MIE) vor asigura faptul că:
- (a) necesitățile de cercetare și inovare în domeniul transportului, energiei și în sectorul digital în cadrul UE sunt identificate și stabilite în cadrul procesului de planificare strategică a activităților de cercetare și inovare ale programului;
 - (b) Mecanismul pentru interconectarea Europei sprijină desfășurarea pe scară largă și introducerea de noi tehnologii inovatoare și soluții în domeniile transporturilor, energiei și infrastructurii fizice digitale, în special a celor care decurg din programele-cadru pentru cercetare și inovare;
 - (c) schimbul de informații și de date între programul-cadru și proiectele MIE va fi facilitat, de exemplu, prin evidențierea tehnologiilor din programul-cadru aflate într-un stadiu avansat de pregătire pentru introducerea pe piață care ar putea fi utilizate prin MIE.
- (6) Sinergiile cu Programul Europa digitală (DEP) vor asigura faptul că:
- (a) chiar dacă mai multe domenii tematice abordate de program și de DEP sunt convergente, tipul de acțiuni care urmează să fie sprijinite, rezultatele scontate și logica lor intervenție sunt diferite și complementare;

- (b) necesitățile de cercetare și inovare legate de aspectele digitale sunt identificate și stabilite în planurile strategice în domeniul cercetării și inovării ale programului; ele includ cercetarea și inovarea în domeniul tehnicii de calcul de înaltă performanță, al inteligenței artificiale, al securității cibernetice, prin combinarea tehnologiilor digitale cu alte tehnologii generice și inovații netehnologice; sprijin pentru extinderea întreprinderilor care introduc inovații revoluționare (multe dintre care vor combina tehnologiile digitale și cele fizice; integrarea componentei digitale la toate nivelurile pilonului „Provocări globale și competitivitate industrială” și sprijinul pentru infrastructurile de cercetare digitală;
- (c) DEP se axează pe dezvoltarea capacităților și a infrastructurii digitale pe scară largă în domeniul tehnicii de calcul de înaltă performanță, al inteligenței artificiale, al securității cibernetice și al competențelor digitale avansate, în scopul utilizării și introducerii pe scară largă, în toată Europa, a soluțiilor digitale inovatoare de mare importanță care există sau sunt testate în cadrul UE, în domenii de interes general (cum ar fi sănătatea, administrația publică, justiția și învățământul) sau ca răspuns la disfuncționalități ale pieței (precum digitalizarea, în special a întreprinderilor mici și mijlocii); DEP este pus în aplicare în principal prin investiții strategice și coordonate cu statele membre - în special prin intermediul achizițiilor publice comune - în capacități digitale care urmează să fie partajate pe întreg teritoriul Europei, precum și în acțiunile la nivelul UE care sprijină interoperabilitatea și standardizarea, ca parte a dezvoltării unei piețe unice digitale;
- (d) capacitățile și infrastructurile DEP sunt puse la dispoziția comunității de cercetare și inovare, inclusiv pentru activitățile finanțate prin intermediul programului, inclusiv pentru testare, experimentare și activități demonstrative în toate sectoarele și disciplinele;
- (e) noile tehnologii digitale dezvoltate prin intermediul programului sunt preluate în mod progresiv și puse în aplicare de DEP;
- (f) inițiativele programului care vizează dezvoltarea programelor de formare pentru abilități și competențe, inclusiv cele asigurate în centrele în colocație ale comunității de cunoaștere și inovare „Digital” a Institutului European de Inovare și Tehnologie, sunt completate prin consolidarea capacităților în ceea ce privește competențele digitale avansate sprijinite prin programul Europa digitală;

- (g) mecanismele puternice de coordonare pentru programarea strategică și procedurile operaționale pentru ambele programe sunt aliniate și structurile lor de guvernare implică serviciile respective ale Comisiei, precum și alte servicii vizate de diferitele părți ale programelor respective.
- (7) Sinergiile cu Programul privind piața unică vor asigura faptul că:
- (a) Programul privind piața unică abordează disfuncționalitățile pieței care afectează toate IMM-urile și promovează spiritul antreprenorial și crearea și dezvoltarea întreprinderilor. Există o deplină complementaritate între Programul privind piața unică și acțiunile viitorului Consiliu european pentru inovare pentru societățile inovatoare, precum și în domeniul serviciilor de sprijin pentru IMM-uri, în special în cazul în care piața nu oferă o finanțare viabilă;
 - (b) Rețeaua întreprinderilor europene, precum și alte structuri existente de sprijin pentru IMM-uri (punctele de contact naționale, agențiile pentru inovare) pot furniza servicii de sprijin sub tutela Consiliului european pentru inovare.

(8) Sinergiile cu LIFE - Programul pentru mediu și politici climatice (LIFE) vor asigura faptul că: necesitățile de cercetare și inovare pentru abordarea provocărilor legate de mediu, climă și energie în UE sunt identificate și stabilite în cadrul procesului de planificare strategică al programului de cercetare și inovare. Programul LIFE va continua să acționeze ca un catalizator pentru punerea în aplicare a politicilor și a legislației relevante ale UE în domeniul mediului, climei și energiei, inclusiv prin adoptarea și aplicarea rezultatelor cercetării și inovării din cadrul programului și prin sprijinirea aplicării acestora la nivel național și (inter)regional în cazul în care aceasta poate contribui la abordarea aspectelor legate de mediu, de schimbările climatice sau de tranziția către energia curată. În special, programul LIFE va continua să stimuleze sinergiile cu programul, prin acordarea unui bonus în timpul evaluării pentru propunerile care prevăd utilizarea rezultatelor din cadrul programului. Proiectele de acțiuni standard din cadrul programului LIFE vor sprijini dezvoltarea, testarea sau demonstrarea unor tehnologii sau metodologii adecvate pentru punerea în aplicare a politicii UE privind mediul și clima, care pot fi ulterior utilizate la scară largă, finanțate din alte surse, inclusiv prin intermediul programului. Consiliul european pentru inovare din cadrul programului poate oferi sprijin pentru extinderea și comercializarea de noi idei revoluționare care pot rezulta din punerea în aplicare a proiectelor LIFE.

(9) Sinergiile cu Programul Erasmus vor asigura faptul că:

- (a) resursele combinate ale programului și ale programului Erasmus sunt utilizate pentru a sprijini activități destinate consolidării și modernizării instituțiilor europene de învățământ superior. Programul va completa sprijinul acordat prin programul Erasmus pentru inițiativa „Universitățile Europene”, în special în dimensiunea sa de cercetare, ca parte a creării unor noi strategii pe termen lung, comune, integrate și durabile în domeniile educației, cercetării și a inovării, bazate pe abordări transdisciplinare și transsectoriale pentru ca triunghiul cunoașterii să devină o realitate, oferind un impuls pentru creșterea economică;

- (b) programul și programul Erasmus stimulează integrarea învățământului și cercetării prin facilitarea formulării și stabilirii de către instituțiile de învățământ superior a unor strategii de învățământ, de cercetare și inovare comune, prin includerea în programele de învățământ a noilor descoperiri și practici de cercetare, pentru a oferi experiență de cercetare activă tuturor studenților și personalului din învățământul superior și în special cercetătorilor, precum și pentru a sprijini alte activități care permit integrarea învățământului superior, a cercetării și a inovării.

(10) Sinergiile cu Programul spațial european vor asigura faptul că:

- (a) necesitățile de cercetare și inovare în sectoarele din aval și din amonte ale industriei spațiale a UE sunt identificate și stabilite în cadrul procesului de planificare strategică a activităților de cercetare și inovare ale programului; acțiunile în domeniul cercetării spațiale puse în aplicare prin programul Orizont Europa vor fi puse în aplicare ținând cont de dispozițiile programului spațial privind procedurile de achiziții publice și eligibilitatea entităților, după caz;
- (b) datele și serviciile spațiale puse la dispoziția publicului ca un bun public de către Programul spațial european sunt utilizate pentru a dezvolta soluții revoluționare prin intermediul cercetării și inovării, inclusiv în cadrul programului-cadru, în special în ceea ce privește alimentația durabilă și resursele naturale, monitorizarea climatică, orașele inteligente, vehiculele automatizate, securitate și gestionarea dezastrelor;
- (c) serviciile de acces la datele și informațiile Copernicus contribuie la Cloud-ul european pentru știința deschisă și facilitează astfel accesul cercetătorilor și al oamenilor de știință la datele programului Copernicus; infrastructurile de cercetare, în special rețelele de observare *in situ* vor constitui elementele esențiale pentru infrastructura de observare *in situ* care permit furnizarea serviciilor Copernicus și, la rândul lor, beneficiază de informațiile produse de serviciile Copernicus.

- (11) Sinergiile cu țările incluse în Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională („instrumentul extern”) vor asigura faptul că activitățile de cercetare și inovare ale programului desfășurate cu participarea unor țări terțe, precum și acțiunile dedicate de cooperare internațională urmăresc alinierea și coerența cu activități paralele de comercializare și de consolidare a capacităților desfășurate în cadrul instrumentului extern, pe baza definirii în comun a necesităților și a domeniilor de intervenție definite de obicei în cursul procesului de planificare strategică a activităților de cercetare și inovare ale programului.
- (12) Sinergiile cu Fondul pentru securitate internă și cu instrumentul pentru gestionarea frontierelor, ca parte a Fondului pentru gestionarea integrată a frontierelor, vor asigura faptul că:
- (a) necesitățile de cercetare și inovare în domeniul securității și al gestionării integrate a frontierelor sunt identificate și stabilite în cadrul procesului de planificare strategică a activităților de cercetare și inovare ale programului;
 - (b) Fondul pentru securitate internă și Fondul pentru gestionarea integrată a frontierelor sprijină introducerea de noi tehnologii și soluții inovatoare, în special a celor care decurg din programele-cadru pentru cercetare și inovare în domeniul cercetării în materie de securitate.
- (13) Sinergiile cu Fondul InvestEU vor asigura faptul că:
- (a) programul asigură din bugetul propriu finanțări mixte în cadrul Orizont Europa și CEI pentru inovatori, cu un nivel ridicat de risc și pentru care piața nu asigură finanțarea viabilă și durabilă relevantă și, în același timp, oferă o coordonare adecvată în sprijinul furnizării și gestionării eficiente a părții de finanțare privată a finanțării mixte prin fonduri și intermediari sprijiniți de programul InvestEU;
 - (b) instrumentele financiare pentru cercetare și inovare și IMM-uri sunt grupate în fondul InvestEU, în special printr-o componentă tematică dedicată C&I, precum și prin intermediul produselor dezvoltate în cadrul componentei pentru IMM-uri care vizează întreprinderile inovatoare, contribuind, în acest fel, la realizarea obiectivelor programului.

- (14) Sinergiile cu Fondul pentru inovare în cadrul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii („Fondul pentru inovare”) vor asigura faptul că:
- (a) Fondul pentru inovare va viza în mod specific inovarea în tehnologii și procese cu emisii scăzute de dioxid de carbon, inclusiv captarea și utilizarea carbonului care să fie sigure pentru mediu și care contribuie în mod semnificativ la atenuarea schimbărilor climatice, precum și substituirea produselor cu emisii ridicate de dioxid de carbon, și va stimula elaborarea și exploatarea proiectelor care au ca scop captarea sigură pentru mediu și stocarea geologică a CO₂, precum și energia din surse regenerabile și tehnologii de stocare a energiei;
 - (b) programul va finanța dezvoltarea și demonstrarea de tehnologii care pot îndeplini obiectivele UE privind decarbonizarea, energia și transformarea industrială, în special în cadrul pilonului 2;
 - (c) Fondul pentru inovare poate, sub rezerva îndeplinirii criteriilor de selecție și de atribuire, să sprijine faza de demonstrare a proiectelor eligibile care au primit sprijin din partea programelor-cadru pentru cercetare și inovare.
- (15) Sinergiile cu Programul pentru cercetare și formare al Euratom vor asigura faptul că:
- (a) programul și Programul pentru cercetare și formare al Euratom dezvoltă acțiuni cuprinzătoare în sprijinul educației și al formării profesionale (inclusiv acțiunile Marie Skłodowska-Curie), cu scopul de a menține și dezvolta competențe relevante în Europa;
 - (b) programul și Programul pentru cercetare și formare al Euratom dezvoltă acțiuni comune în domeniul cercetării axate pe aspectele transversale ale utilizării în condiții de siguranță și securitate a aplicațiilor neenergetice ale radiațiilor ionizante în sectoare precum medicina, industria, agricultura, spațiul, schimbările climatice, securitatea și pregătirea pentru situații de urgență și contribuția științei nucleare.
- (16) Sinergiile cu Fondul european de apărare vor aduce beneficii cercetării civile și în domeniul apărării. Va fi exclusă dublarea inutilă a eforturilor.]

ANEXA V

INDICATORI AFERENȚI CĂILOR DE IMPACT PRINCIPALE

Căile de impact și indicatorii aferenți căilor de impact principale structurează monitorizarea performanței programului-cadru (PC) în ceea ce privește atingerea obiectivelor sale specifice. Căile de impact țin cont de factorul timp: ele fac o distincție între impactul obținut pe termen scurt, mediu și lung, inclusiv dincolo de încheierea perioadei programului. Indicatorii căilor de impact servesc drept mijloace de raportare privind progresele înregistrate cu privire la fiecare tip de impact al cercetării și inovării (C&I) la nivelul PC. Acești indicatori vor fi elaborați pe baza unor metodologii cantitative și calitative. Părțile individuale ale programului vor contribui la acești indicatori într-o măsură diferită și prin diverse mecanisme. Indicatorii suplimentari pot fi utilizați pentru monitorizarea unor părți individuale ale programului, după caz.

Microdatele care stau la baza indicatorilor aferenți căilor de impact principale vor fi colectate pentru toate părțile programului și pentru toate mecanismele de punere în aplicare într-un mod centralizat și armonizat și la un nivel adecvat de granularitate, cu un minimum de raportare impus beneficiarilor.

În plus față de indicatorii aferenți căilor de impact principale și dincolo de aceștia vor fi, de asemenea, colectate și raportate aproape în timp real datele privind punerea în aplicare și gestionarea programului, incluzând monitorizarea relațiilor de colaborare și analizarea datelor din rețea. Aceasta va cuprinde, printre altele, date referitoare la propuneri, cereri, participări și proiecte; solicitanții și participanții (inclusiv tipurile de organizații, precum IMM-urile, țara, genul, rolul în cadrul proiectului, disciplina științifică/sectorul, inclusiv SSU) și contribuția la obiectivele Uniunii în domeniul climei.

Indicatorii căilor de impact științific

Se preconizează ca programul va avea un impact științific prin crearea de noi cunoștințe de înaltă calitate, consolidarea capitalului uman din domeniul cercetării și inovării, precum și prin promovarea și difuzarea cunoștințelor și a științei deschise. Progresul către realizarea acestui impact va fi monitorizat prin indicatori indirecti definiți în funcție de următoarele trei căi de impact principale.

Obținerea unui impact științific	Pe termen scurt	Pe termen mediu	Pe termen mai lung
Crearea de noi cunoștințe de înaltă calitate	<u>Publicatii</u> - Numărul de publicații științifice ale PC evaluate <i>inter pares</i>	<u>Citări</u> - Indicele de citare FWCI (<i>Field-Weighted Citation Index</i>) a publicațiilor PC evaluate <i>inter pares</i>	<u>Știință de talie mondială</u> - Numărul și ponderea publicațiilor evaluate <i>inter pares</i> din cadrul proiectelor PC care contribuie în mod fundamental la domenii științifice
Consolidarea capitalului uman în C&I	<u>Competențe</u> - Numărul de cercetători implicați în activități de îmbunătățire a competențelor (formare, îndrumare/mentorat, mobilitate și acces la infrastructurile de C&I) în cadrul proiectelor PC	<u>Cariere</u> - Numărul și ponderea cercetătorilor din cadrul PC care și-au îmbunătățit competențele și al căror impact individual a crescut în domeniul lor de cercetare și inovare	<u>Condiții de muncă</u> - Numărul și ponderea cercetătorilor care și-au îmbunătățit competențele și care se bucură de condiții de muncă mai bune
Promovarea difuzării cunoștințelor și a științei deschise	<u>Cunoștințe partajate</u> - Ponderea rezultatelor cercetării în cadrul PC (date deschise/publicații/programe informatice etc.) partajate prin intermediul unor infrastructuri de cunoștințe deschise	<u>Difuzarea cunoștințelor</u> - ponderea rezultatelor cercetării cu acces liber din cadrul PC care sunt utilizate/citate în mod activ	<u>Noi colaborări</u> - Ponderea beneficiarilor PC care au dezvoltat noi colaborări transdisciplinare/transsectoriale cu utilizatorii rezultatelor activităților lor deschise de cercetare și inovare din cadrul PC

Indicatorii căilor de impact societal

Se preconizează că programul va avea un impact societal prin abordarea priorităților de politică ale UE și a provocărilor de la nivel global, inclusiv a ODD-urilor, în conformitate cu principiile Agendei 2030 și ale Acordului de la Paris, prin intermediul C&I, producând beneficii și impact prin misiuni de C&I și consolidând utilizarea inovării în societate. Progresul către realizarea acestui impact va fi monitorizat prin indicatori indirecti definiți în funcție de următoarele trei căi de impact principale.

Obținerea unui impact societal	Pe termen scurt	Pe termen mediu	Pe termen mai lung
Abordarea priorităților de politică ale UE prin intermediul C&I	Rezultate - Numărul și ponderea rezultatelor menite să răspundă unor priorități de politică ale UE și unor provocări globale identificate (inclusiv acțiunea în domeniul climei și ODD) (multidimensional: pentru fiecare prioritate identificată)	Soluții - Numărul și ponderea inovărilor și rezultatelor cercetării care răspund unor priorități de politică ale UE și unor provocări globale identificate (inclusiv acțiunea în domeniul climei și ODD) (multidimensional: pentru fiecare prioritate identificată)	Beneficii - Efecte estimate agregate rezultate din utilizarea rezultatelor finanțate prin PC, privind abordarea priorităților de politică ale UE și a provocărilor globale identificate (inclusiv acțiunea în domeniul climei și ODD), inclusiv contribuții la elaborarea politicilor și la ciclul legislativ (multidimensional: pentru fiecare prioritate identificată)
Producerea de beneficii și impact prin misiuni de C&I	Realizările misiunilor de C&I - Realizări ale misiunilor de C&I specifice (multidimensional: pentru fiecare misiune identificată)	Rezultatele misiunilor de C&I - Rezultate ale misiunilor de C&I specifice (multidimensional: pentru fiecare misiune identificată)	Țintele atinse ale misiunilor de C&I - Țintele atinse ale misiunilor de C&I specifice (multidimensional: pentru fiecare misiune identificată)
Consolidarea utilizării inovării de către societate	Creare în comun - Numărul și ponderea proiectelor PC în cazul cărora cetățenii și utilizatorii finali din UE contribuie la crearea în comun a unui conținut de cercetare și inovare	Implicare - Numărul și ponderea entităților beneficiare ale PC care au prevăzut mecanisme de implicare a cetățenilor și a utilizatorilor finali după încheierea proiectului din cadrul PC	Utilizarea rezultatelor C&I în societate - Utilizarea și difuzarea rezultatelor științifice și a soluțiilor inovatoare create în comun în cadrul PC

Indicatorii căilor de impact tehnologic/economic

Se preconizează că programul va avea un impact tehnologic/economic prin influențarea creării și dezvoltării întreprinderilor, prin crearea de locuri de muncă directe și indirecte, precum și prin mobilizarea investițiilor pentru cercetare și inovare. Progresul către realizarea acestui impact va fi monitorizat prin indicatori indirecti definiți în funcție de următoarele trei căi de impact principale.

Obținerea unui impact tehnologic/economic	Pe termen scurt	Pe termen mediu	Pe termen mai lung
Generarea creșterii economice bazate pe inovare	<u>Realizări inovatoare</u> - Numărul de produse, procese sau metode inovatoare din cadrul PC (pe tip de inovare) și de cereri de acordare a unor drepturi de proprietate intelectuală (DPI)	<u>Inovații</u> - Numărul de inovații rezultate din proiectele din cadrul PC (pe tip de inovare), inclusiv din DPI atribuite	<u>Crestere economică</u> - Creare, creștere și cote de piață ale întreprinderilor care au dezvoltat inovații finanțate de PC
Crearea de locuri de muncă mai multe și de mai bună calitate	<u>Sprijin pentru ocuparea forței de muncă</u> - Numărul de locuri de muncă echivalent normă întreagă create și numărul de locuri de muncă menținute în entitățile beneficiare pentru proiectul PC (pe tip de loc de muncă)	<u>Mentținerea ocupării forței de muncă</u> - creșterea numărului de locuri de muncă echivalent normă întreagă din entitățile beneficiare în urma unui proiect PC (pe tip de loc de muncă)	<u>Ocuparea totală a forței de muncă</u> - Numărul de locuri de muncă directe și indirecte create sau menținute datorită difuzării rezultatelor PC (pe tip de loc de muncă)
Mobilizarea investițiilor în C&I	<u>Coinvestiții</u> - Valoarea investițiilor publice și private mobilizate cu ajutorul investiției inițiale a PC	Aplicare extinsă - Valoarea investițiilor publice și private mobilizate pentru valorificarea rezultatelor PC sau extinderea aplicării acestora	<u>Contribuția la „obiectivul de 3 %”</u> - Progresul UE în direcția atingerii obiectivului de 3 % din PIB datorită PC